

B.HİHAL ÖZTÜRK

Ayrancı'nın görsel hafızası: Cepheler, renkler, sokak estetiği

7

ÇAĞLA AKINCI UYSAL

Tahtadan Tükkan

12

ÇİĞDEM ÇATAL

Ayrancı'nın pedal sesleri

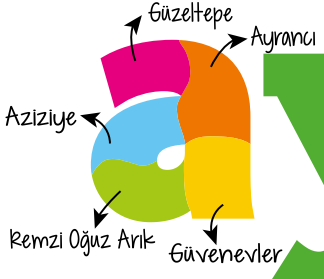
13

RAMAZAN TOPOĞLU

Yapay zekaya Ayrancı'yı sorduk

14

ayrancı

herkesin bir komşuya ihtiyacı var

gazetesi

ISSN 2717-7319

AYLIK
AYRANCI SEMT GAZETESİ
AĞUSTOS 2025 SAYI:38
ÜCRETSİZDİR

Ünlü sokak sanatçısı **Ememem** Çankaya sokaklarından geçti. Gözler kimliğini gizli tutan diğer sokak sanatçılarına çevrildi.

Kimliği meçhul, eseri meşhur!

ALİ NECATİ KOÇAK

Sokakların sessiz yıldızlarıyla tanışın: Onlar eserlerine imza atmıyorlar ama eserleriyle şehirlerin hafızasına kazınıyorlar. Kimi mozaikle konuşuyor, kimi şablonla bağıyor, kimi de duvarda optik bir çukur açıyor. İşte "faili meçhul" sokak sanatının en tanıdık yüzleri ve onların unutulmaz işleri...

8

Kente insanca ilişkilerin kademeli birlikteliği

SAVAŞ ZAFER ŞAHİN
@szafersahin

Modern kentleşmenin unuttuğu mahalle ölçeğine odaklanan "Kente Mahalleden Bakmak", Ayrancı örneği üzerinden kent hafızasını,

toplumsal ilişkileri ve kamusal yaşamı yeniden düşünmeye çağırıyor. Kitap, yerelin bilgeliğiyle kente dair yeni bir bakış sunuyor. Ayrancı Derneği'ne emek harcayan kent ve semt sakinlerinin çabalarıyla hazırlanan bu kitap, okuru da, bu yolculuğun bir parçası olmaya davet ediyor.

2

Bir bardak çayın mahalleyi birleştirdiği yerdem Kafe

DİLEK METİN SERT

Bir mahalle düşünün bir kafenin etrafında kaynaşmış, bir kafe düşünün bir mahalleyi sarmalamış. Dem Kafe kapansa da, unutulmaz bir mahalle hatırası olarak o günleri deneyimleyen insanların hafızasında yaşamaya devam ediyor.

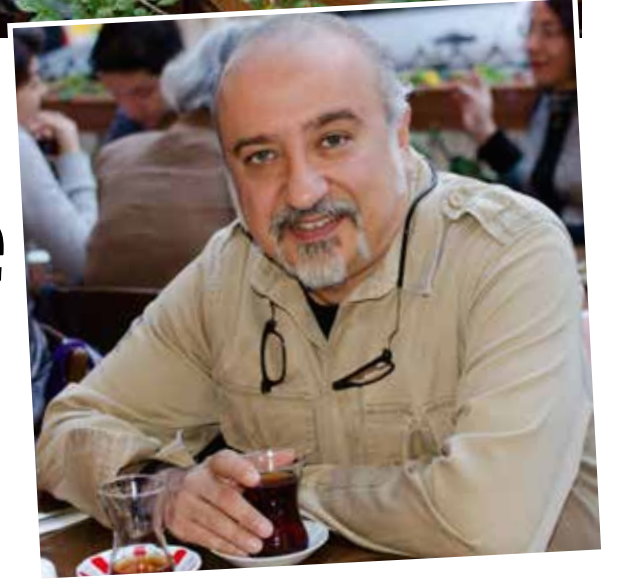
2

Eskiye yok etmeden yeniyi bütünleştirebilen kültürel bir kent hafızası
KENT HAKKIDIR

Bir bardak çayın mahalleyi birleştirdiği yerdem Kafe

BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ

**DİLEK METİN
SERT**

Bir mahalle düşünün bir kafenin etrafında kaynaşmış, bir kafe düşünün bir mahalleyi sarmalamış. Dem Kafe kapansa da, unutulmaz bir mahalle hatırası olarak o günleri deneyimleyen insanların hafızasında yaşamaya devam ediyor.

Bir mahalle düşünün bir kafenin etrafında kaynaşmış, bir kafe düşünün bir mahalleyi sarmalamış...

Sosyal medya hesabının başlığında “*Dem küçük bir mahalle kafesi, 7 yıldır değişmeyen kalitesiyle sunduğu kahvaltısını mutlaka denemelisiniz*” yazıyordu. Pandemiden beş ay önce kapanmış olmasına karşın, sıcacık hatıralarıyla hafızalarda yer etmiş bir mekân olan Dem Kafe nasıl açıldı, nasıl yaşadı, nasıl değişti, nasıl dönüştürdü? Tüm bu soruları bilmeyenlere “*bak böyle bir yer vardı*” demek için, bilenlere de tekrar anımsatmak istedik.

Bu çerçevede Dem Kafe'nin sahibi, emektarı **Murat Özdağ** ile telefonda görüşüyoruz. Kendisi ile Ayrancım Gazetesi için Dem Kafe üzerine konuşmak istediğimi belirtiyorum ve büyük bir nezaketle kabul ediyor bu isteğimi. Ardından hemen bir program yapıyor, birkaç gün sonra da Emek Kafe'de bir araya geliyoruz.

DTCF (Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi) İtalyan Dili mezunu olan Murat Bey sohbetimiz sırasında kendini yirmi beş senedir Ayrancım'da oturan bir Ankaralı olarak tanımlıyor. İş hayatında bağımsız olma, sadece kendine hesap verme isteğinden dolayı bir kurumda çalışmaktansa uzun yıllar ticaretle uğraşmış olduğunu ve son deneyiminin tatsız sonuçlanmasının ardından bir süre geriye çekildiğini ve ne yapabileceğini, ne yapmak istediğini düşündüğünü anlatıyor.

Bu süre zarfında oturduğu Gerede Sokak'ta, evinin karşısındaki binanın alt katında yer alan dükkanın sürekli el değiştirdiğini, kim gelirse gelsin bir türlü düzen kuramadığını ve sonunda dükkanı kapattığını gözlemliyor.

Hatta yıllar sonra bir komşusunun şöyle söylediğini anımsıyor gülererek: “*Biz iddiaya girmiştik senin için. Biri üç ay sonra, bir diğeri beş ay sonra kapatır dedi. En uzun süre veren bendim ve sekiz ay sonra kapatır demiştim ama bak sen hepimizi yanılttın ve sekiz yıldır bu kafeyi işletiyorsun*”.

Karşı dükkanın tekrar boş kalması üzerine “*ben neden burada bir şey yapmayayım*” diyor ve burayı yemek yapmayı da sohbeti de sevdiği için bir kafeye dönüştürmek istiyor. Ancak gel gör ki bir engelle karşılaşiyor: baca olmadığı için burada yemek yapamayacağını anlıyor. Ancak vazgeçmek olmaz, yemek pişirilmeyebilir ama şahane kahvaltılar hazırlanabilir. Sonrası badana, boya, tezgâh ve bilimum hazırlık aşaması.

Aslında yapmak istediği, hayata geçirmek istediği bir kafeden çok bir mahalle kültürünün yaratılmasına vesile olmak. Mahalleye ilk geldiğinde, sokakta ya da apartmanda karşılaşan insanların birbirini tanımadığı için “*günaydın*” demekten imtina etmesini, göz teması dahi kurmaktan sakınmasını yadırgıyor. Ve zamanla nasıl bir değişim yaşandığını Dem Kafe üzerinden anlatmaya devam ediyor Murat Bey.

“*Dem Kafe'yi açtığımda ilk ziyaretçilerimiz tüm ailesiyle birlikte üst kat komşum kalp cerrahisi Prof. Dr. İrfan Taşoğlu olmuştu*” diyor. Sonraki yıllarda ilk ziyaretçi olmanın dışında Murat Bey'i kafede çalışırken geçirdiği kalp krizi sonrası hayata döndüren kişi de sevgi ve saygıyla andığı bu komşu oluyor.

Henüz mahalleden kimse gelmeye başlamamışken ilk müşteriler dışarıdan gelen insanlar, hatta oğlu Can'ın kreşten arkadaşlarının aileleri oluyor. Hazırlanan kahvaltılar “*sıradan*” olmasına karşın özenle seçilmiş malzemelerden oluşuyor. Reçeller evde Murat Bey tarafından hazırlanıyor, domateslerin kabukları soyuluyor, zeytinler, peynirler en iyilerden, zeytinyağları en kaliteli olanlardan alınıyor. Öyle ki bu kahvaltuların lezzeti Ankara sınırlarını aşıyor ve merak eden insanlar buraya uğrayıp kahvaltısını yapmadan gitmiyor. Bu konuda ekşi sözlükte yer alan bir yazı dâhi var: “*...kahvaltıda sigara böreği, sosis, salam, patates kızartması gibi kalp damar tıkanıklığı veya kansere sebebiyet veren şeyler yok... sağlıklı, taze, ev yapımı ürünler yemek isteyen gitsin. Klasik kahvaltı ürünleri dışında zeytin yağı var, zahter var, bal var, kaymak var, ev yapımı reçel var. Yumurtayı o an haşıyorlar; o yüzden içi yeşermiş yumurta gelmiyor. Kayısı kıvamında yumurta haşlayan tek yer olabilir. Çay termosla. Fiyatı kişi başı 25 lira*”... Tabii bu rakamlar şu an bize hiçbir şey anlatmıyor

olabilir ancak aradan geçen az bir zamanda alım gücü anlamında ne kadar geriye düştüğümüzün de bilgisini taşıyor.

Oluşan güven duygusu insanların çocuklarını Murat Bey'e emanet etmesine kadar varıyor. Okuldan gelen çocuğunu servisten alması ve Dem'de karnını doymasını rica edenlerin sayısı artıyor. Yavaş yavaş mahallelinin de uğrak yeri olmaya başlayan Dem Kafe'den kahvaltı dışında öğle yemekleri de hazırlaması isteniyor, hatta bu konuda yoğun bir talep oluşuyor. Ancak mutfakta bir baca olmadığı için yemek pişirmenin olanaksızlığı Murat Bey'in kararlılığı karşısında yeni bir çözümü de beraberinde getiriyor. Böylece karşı apartmanda yer alan evinin mutfağında yemek pişirmeye başlıyor. Yemekler evde pişiriliyor ve tencereler ile dükkâna taşınarak, benmari usulü sıcak kalması sağlanıyor. Üç kap yemek 15 liraya satılmaya başlanıyor. Amaç sadece para kazanmak değil elbette; bir mahalle kültürü yaratıp bu küçücük sokakta hoş sohbet eşliğinde hep birlikte yemeklerin yenmesi ve tanışıklıkların artması.

Sayırsız doğum günleri ve kutlamalara ev sahipliği yapan mekânda bir süre sonra Dem Kafe dostları ve Murat Bey yeni bir uygulama başlatıyorlar: Komşuda Pişer Bize de Düşer! Her hafta Cuma günü, isteyen bir komşu oluşturduğu menü kapsamında o günün yemeğini pişiriyor. Malzemelerini Murat Bey alıyor ve yemeği yapacak olan komşuya teslim ediyor, yemekler hazır olunca da kafeye getiriliyor. Önceden rezervasyonunu yaptırmış olan komşularla birlikte yemekler yeniyor. Hem karnılar doyuyor, hem sosyalleşiyor hem de bir dayanışma ruhu ortaya çıkıyor... Daha ne olsun!

O günlerde bir komşunun "**Bir kısım acemi aşçı**" imzasıyla kaleme aldığı bir yazı da bize çok şey anlatıyor: "*Uyan, çocuğu uyandır, kahvaltı hazırla, kreşe uğra, işe git, çalış, işten çık, alışveriş yap, çocuğunu al, eve gel, yemek yap, yemek ye, televizyon izle, arabacılık/evcilik oyna, dişlerini fırçala, yat...*

...
Taşınacaktım... Ev arıyordum... İşime yakın olsun, merkezi olsun, çarşı pazarı olsun, yeşili bol olsun istiyordum. Bu kriterlerde bir ev bulup taşındım. Artık yukarıdaki rutini bu evde yaşamaya devam ediyordum. Sonra bir gün sokakta bir

hareketlilik oldu. Sokağımıza bir cafe açılacaktı. Tabelalar, masalar, sandalyeler derken sonunda hakikaten açıldı. Sabah kalkıp kreşe ve işe giderken yanından geçtiğim, boş dükkânın önündeki çiçeklerle güne başlıyordum artık. Akşam dönerken de o boş dükkân çay kahve için bir şeyler atıştırıp sohbet eden insanlarla dolu oluyordu.

Kafelerin insana huzur veren bir yanı vardır. Lokanta gibi değildir kafeler. Karnını değil de ruhunu doyurmaya gidersin. Bir çay, bir kahve ama daha mühimi biraz yavaşlamak, iki çift laf etmek, günlük koşturmacanın üzerinde yarattığı toksik etkiden biraz olsun arınmak için... kâh yalnızlığının tadını çıkarmak için, kâh iki dost kelamı duymak için...

Dem cafe sokağımıza geldiğinden beri, sokağımızın çehresi değişti. Yillardır aynı sokakta, aynı mahallede oturduğumuz ama hiç karşılaşmadığımız, tanışmadığımız komşularımızla biz yan yana geldik, aynı masada buluştuk, dost olduk, arkadaş olduk... Çocuklarımız bilgisayar, televizyon karşısından kalkıp sokakta oynamayı keşfetti. Dostları, arkadaşları oldu... Dem cafe olmasaydı bu sokak yine yeşil bir sokak olmaya devam edecekti... Şimdi Dem cafe var ve bu sokak rengarenk... Demli bir çayla, güzel bir kahvaltıyla ağız tadıyla yenen bir tostla, öğlen sakin sakin yenilen yemekle, dost sesleriyle, çocuk kahkahalarıyla boyanıyor sokağımız her gün onun sayesinde.

Hayatı paylaştığımız bu yerde biz bir kısım acemi aşçı olarak yemeklerimizi de paylaşmak için bir adım atmak istedik ve "Komşu da Pişer Bize de Düşer" ismiyle bir Cuma akşamı geleneği başlatmak üzere harekete geçtik. Cuma akşamları tüm dostlar akşam yemeğinde buluşuyoruz. Her hafta gönüllü bir komşumuzun hazırlayıp pişirdiği menüyü tadacağız. Elimizin hamuruyla aşçılığa soyunacak, ortaya çıkardığımız lezzetleri keyifli sohbetlerimize katık edip yiyeceğiz.

Hepinizi yemek yapmaya ve yemek yemeye ama en çok da hayatı paylaşmaya davet ediyoruz".

Yıllarca devam eden, bir vakitler aynı sokağın sakinleri olmalarına karşın selam vermeden geçen insanları aynı sofrada buluşturan, yepyeni dostlukların yeşermesine zemin hazırlayan Dem Kafe bir süre sonra ekonomik zorlukların kapıyı çalmasıyla sona eriyor ve unutulmaz bir mahalle hatırası olarak o günleri deneyimleyen insanların hafızasında yaşamaya devam ediyor...

"Komşuluk için sıcak bir yuva oldu"

Hande İnal Altuntaş

Istanbuldan Ankaraya taşındığımda Gerece sokak ahalisine karıştığım zamanlarda Dem cafe ile tanıştım. Hemen yanında dükkânımı açtığım ilk günden Dem kafenin kapandığı güne kadar komşuluk, mahalle kültürünü yaşatması ve birleştiriciliği ile her zaman bana sıcak bir yuva olmuştur. Çoğu dostluğumuzu çay ve kahve eşliğinde bu kafede kurduk. Murat'ın ve Dem kafenin hikayesi hiç bir zaman bitmeyecek.

"Arkasında bıraktığı dostluk ve samimiyet devam ediyor"

Levent Aygün

2013 senesinde Ayrancı'ya taşındım ve Dem Cafe ile tanıştım. Daha önce hiçbir yerde görmediğim bir misafirperverlikle karşılaştım. İşletmecisi ve sahibi Murat ile kısa zamanda arkadaş olduk.

Kafe gün içinde herkesin uğrak yeri ve akşam iş dönüşleri kafede mutlaka mola verilir, eve gitmeden önce çay içilir ve komşularla sohbet edilirdi. Murat'ın ayda bir düzenlediği komşu yemeği, sinema akşamları ve pazar sabahı kahvaltıları bize mahalleli olmamızı hatırlattı.

Şimdi Dem Cafe yok ama arkasında bıraktığı dostluk ve samimiyet hala devam ediyor. Teşekkür ediyorum. Özlüyorum...

Ayrancı Antika Pazarı artık ayda 2 defa açılacak

Vadi Öznur

Çankaya Belediyesi İmar A.Ş. Genel Müdürü

Ayrancı Antika Pazarı Ankara'nın bir simgesi haline gelmiş, şehir içinden olduğu kadar Türkiye'nin dört bir yanından alıcısı, satıcısı, meraklısı olan bir yer artık. Yirmi yıldan fazladır bu antika pazarı burada. Herkes ayın ilk pazar günü burada antika pazarının kurulduğunu biliyor.

Yıllardır satıcılardan ve vatandaşlardan Çankaya Belediyesi'ne çok fazla talep geliyordu. Belediye de talepleri bize yönlendiriyordu. Biz de pazar yönetimine, Şükrü bey'e dedik ki, "**hem sergi açmak isteyenlerden hem de vatandaştan büyük bir talep var ne yapalım?**" Onlar da "**pazarı bir gün daha açalım**" dediler. Bundan dolayı biz de ikinci pazarı yapmaya karar verdik. Yani her ayın birinci pazar günü Ayrancı, üçüncü pazar günü Çayyolu, dördüncü pazar günü yine Ayrancı olacak.

Organik pazar başka güne alınabilir

Burasını Çankaya Belediyesi, meclisi kararıyla 10 yıllığına İmar A.Ş.'ye tahsis edilmiş. Antika

pazarı devam eden bir iş olduğu için biz de sözleşmeleri yenilerek devam ediyoruz.

Aslında biliyorsun antika pazarının açıldığı gün pazarın üçte birinden daha fazlasını aynı yerde açılan "**organik pazar**" kaplıyor. Organik pazar olmasa tamamı antika pazarı olarak düzenlense belki o talep karşılanabilir, ikinci pazara ihtiyaç duyulmazdı.

Organik pazarı başka bir güne kaydırmak gibi bir planımız var ama orta noktayı bulamadık henüz. Onları Cuma'ya almayı planlıyoruz. Cuma günü organik açsın, burayı komple bir antika pazarı yapalım diye görüşmelerimiz devam ediyor. Belki bir ortak yolu buluruz.

Belediyemiz antikaya ilgi olduğunu görüyor

Belediye başkanımızın da buraya bir ilgisi var, bir yıl içinde iki kez geldi. Antikaya karşı halkta bir ilgi olduğunu görüyoruz. Belediyemiz de buraya kültürel değer olarak bakıyor. Belediyeye ve şirketimize yansıyan bir olumsuzlukla karşılaşmadık. Artık marka değeri olarak, düzen olarak, esnafın niteliği olarak üst düzeyde bir pazardır. Avrupa'da da gittim antika pazarlarına, son derece küçük, dar yerlere sıkışmışlar. Burası daha ferah, daha güzel. İnsanlar geldiği zaman rahat rahat dolaşabiliyorlar.

Çankaya Belediye Başkanı Hüseyin Can Güner Ayrancı Antika Pazarında

Altyapı sorunlarını çözerek ilerleyeceğiz

Ben burada oturuyorum. Antika pazarı olduğu günü nasıl anlıyorum biliyor musun? Sokaklar çıkılmaz hale geldiğinde anlıyorum, demek ki bugün antika pazarı var. Çünkü ciddi otopark sıkıntısı var. Vatandaş çok yoğun geliyor. Araba park edecek yer bulunmuyor.

Burası Muzaffer Eryılmaz döneminde yapılmış bir pazar. Biraz acele yapılmış. Statik olarak da mimari olarak da çok sağlıklı değil. Çatı biraz daha önde olması gerekirken geride kalmış, yağın yağmur direkt pazarın içine gidiyor. Fen işleri müdürlüğü defalarca tamir ve bakımını yaptı ama sonuçta ne kadar yaparsanız yapın mutlaka yine bir sorun oluşuyor. Şimdilik tamiratla kurtarmaya çalışıyoruz ama pazarın bu sorunları da çözecek şekilde komple yenilenmesi gerekiyor.

Şükrü Sarı

Anadolu Antikacıları Kültür ve Yaşatma

Derneği Başkanı

Artık her ayın 1. pazar günü Ayrancı'da, 3. pazar günü Çayyolu'ndayız orası da 12 yıldır devam ediyor, 4. pazar günü yine Ayrancı'da açmayı planlıyoruz. İlkini 27 Temmuz'da açacağız ondan sonra gelen geri dönüşlere göre devam ettireceğiz. Her ayın ilk pazar günü açtığımız pazarda yer veremediğimiz esnaf arkadaşlara yer sağlamak önceliğimiz olacak. Bu ikinci pazar biraz daha renkli olacak. Gıda ve giysi gene olmayacak, onun dışında otantik ürünler, nostaljik ürünler, hediyelik ürünler, el sanatları ve antikalar olacak.

Pazarın şöhreti kolay oluşmadı

Antika pazarının şöhreti Ankara sınırlarından dışarı çıkmıştır, Türkiye'de bilinir hale gelmiştir.

Ayrancı, Avrupa'nın en iyi 4. pazarı

Pazara gelen esnaf içerisinde Adana'dan, Gaziantep'ten, Erzurum'dan gelenler var. Bir araştırma var; burası kalite ve düzen bakımından Avrupa'nın en iyi dördüncü pazarı olarak biliniyor.

Bugüne kadar Çankaya'nın dışarı bakan yüzü gibi olduk, hiç olumsuz bir şey yaşanmadı. Bunu korumak için, Çankaya Belediyemizi de bir zafiyete uğratmamak için elimize gelen herşeyi yaptık. Çankaya'nın da en önemli marka değerlerinden birisi bu antika pazarı.

Bu antika işi çok hassas bir iştir, istismara çok açık bir alandır. Pazar içerisinde pazara uymayan bazı ürünler oldu, günü kurtarmak için farklı ürün koymaya başladılar. Bunlar zamanla ayıklandı, izin verilmedi. Tamamı antika ürünler olan ve özüne uygun ilk pazar burası. Bu güven ortamı kolay oluşmadı, bunları eleye eleye geldik buraya. Pazarda zabıtaya pek iş düşmez. Herhangi bir güvensizlik durumunda pazar esnafı, görevlisi sahip çıkıyor. Çünkü esnaf ekmeğiyle oynamak istemiyor.

Pazara gençlerin ilgisi arttı

200'den fazla esnaf var pazarda. Bugün 116 kişiye yer yok demişiz. Esnafın talebi alanı biraz daha genişletmek. Pazarın altyapısı, çatısı sorunlu. En büyük problemimiz de park yeri. Onun çözülmesi mümkün değil. Aşırı yoğunluk var.

Son zamanlarda gençliğin ilgisi çoğaldı pazara. Üniversite gençliği, yirmili yaşlarda plak topluyor,

pikap alıyor. Bizim hoşumuza gidiyor ama bundan rahatsız olan insanlar da oldu.

Pazarda gençlerin pek çoğu çekim yapıyor, onları paylaşıyor, sosyal medya fenomeni haline de geldi Ayrancı Antika Pazarı.

Sadece antika değil, güzel çay, doyuran gözleme ve lezzetli döner yeri

Biz de çay on lira, çorba altmış lira, gözleme seksen lira. Bir gözleme iki bardak çay insana akşama kadar yetiyor burada. Çoğu müşteri döner alıp, gözleme yaptırıp evine götürüyor buradan. Antika pazarında çay için buluşmaya gelenler, sadece döner yemeğe gelenler var artık.

Antika pazarı içinde günde üç defa alışveriş oluyor

Hasan Ak

Antika pazarını gün içerisinde üç defa pazar oluyor. Gece esnaflar

arasında bir alışveriş oluyor. İlk önce kendileri sabah saat yediye kadar bir alışveriş yapıyorlar. Yediden ona kadar da bu sefer koleksiyoner dediklerimiz malzeme alıyor. Ondandır da artık normal müşteri geliyor pazara. Akşam kapanış sınırlamamız yok ama yaz dönemlerinde sekizi buluyor.

İkizköylüler zeytinlikler için direniyor

DİRENİŞ GÜNLÜĞÜ

SULTAN
KILIÇ

İkizköylüler, zeytinliklerini korumak için günlerce Ankara'da nöbet tuttu ama zeytinliklerin yok edilip madene açılmasını "kamu yararı" gören yasa Meclis'ten geçti.

İkizköylüler, 3 Temmuz 2025 tarihinde 3. kez Ankara'ya gelip zeytinliklerini, köylerini, hayvanlarını, ailesini bırakıp bu talan yasasına karşı Meclisin hemen yanında bulunan **Cemal Süreya Parkı**'nda nöbet başlattılar. Gece gündüz demeden, Ankara'nın sıcaklığında, soğukta, yağmurunda aldırış etmeden direnişlerini sürdürdüler. Yaklaşık 18 gün yaşam nöbeti devam etti. Açlık grevine girdiler. Ona rağmen bu yasa geçti. İkizköylüler, Ayrancı halkına ilgileri için teşekkür etti.

Zeytinliklerin madencilik faaliyetlerine açılmasını öngören kanun teklifi TBMM'den geçti. Yasa ile zeytinlik alanlar, belirli koşullar altında madencilik faaliyetlerine açılacak, ağaçlar taşınabilecek. Tartışmalı düzenleme ise, "**kamu yararı**" gerekçesiyle yasalaştı. Zeytinliklerin madencilik faaliyetlerine açılmasını öngören ve kamuoyunda "**Talan yasası**" olarak anılan, "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" TBB Genel Kurulu'nda 199 oya karşı 255 oyla kabul edildi.

AKP'nin verdiği önerge ile kanun teklifinin 11'inci maddesi ile 3213 sayılı Kanun'a eklenen geçici 45'inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan "**öncelik verilmek suretiyle**" ibaresinden sonra gelmek üzere "**taşınan ve taşınamayan zeytin ağacı sayısının en az iki katı zeytin ağacı ile oluşan**" ibaresi eklendi ve maddenin dördüncü fıkrası şöyle düzenlendi:

"Bu madde kapsamında, yeni tesis edilecek zeytin bahçeleri ile taşınacak zeytin ağaçları için Hazine taşınmazlarına ihtiyaç duyulması halinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca uygun görülenler veya maden sahalarının bulunduğu il sınırlarında kamu iktisadi teşebbüslerine ait taşınmazlardan ilgili kamu iktisadi teşebbüsünce uygun görülenler, zeytinliği kamulaştırılan taşınmaz maliklerinden talep edenlere 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 63'üncü maddesinde yer alan harca esas değer yüzde biri üzerinden

yirmi yıl süre ile doğrudan kiralanabilir. Kira süresi sonunda bakım yükümlülüklerini yerine getirdiği tespit edilen ve talepte bulunan kiracıların kira süresi onar yıl süreyle uzatılabilir.

Bakanlık artık izin verebilecek

Kanun teklifine göre, elektrik ihtiyacını karşılamak üzere yürütülen madencilik faaliyetlerinin, tapuda zeytinlik olarak kayıtlı veya fiili olarak üzerinde zeytinlik bulunan, sınırları belirtilen alanlara denk gelmesi ve faaliyetlerin başka alanlarda yürütülmesi mümkün olmaması durumunda madencilik faaliyeti yürütülecek kısımdaki zeytin ağaçlarının maden sahasının bulunduğu ilçe ve il sınırlarına öncelik vermek suretiyle taşınmasına, sahada madencilik faaliyetleri yürütülmesine ve bu faaliyetlere ilişkin geçici tesisler inşa edilmesine "**kamu yararı**" gerekçesi dikkate alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca izin verilebilecek.

Zeytinlikler 10 yıl içinde kiraya verilecek

Zeytinlik olarak kayıtlı alanlar veya fiili olarak üzerinde zeytinlik bulunan alanlarda madencilik faaliyeti yürütülen her yıl için, bu sahaların rehabilitasyon çalışmalarını temin etmek üzere ruhsat sahibinden işletme ruhsat bedeli kadar ayrıca tahsilat yapılacak. Yeni tesis edilecek zeytin bahçeleri ile taşınacak zeytin ağaçları için Hazine taşınmazlarına ihtiyaç duyulması halinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca uygun görülenler, zeytinliği kamulaştırılan taşınmaz maliklerinden talep edenlere rayiç bedel üzerinden 10 yıl süreyle doğrudan kiraya verilebilecek.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ön lisans veya üretim lisansı bulunan üretim tesisleri için gerekli özel mülkiyete konu taşınmazların temini amacıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından 31 Aralık 2030'a kadar Kamulaştırma Kanunu kapsamında "**acele kamulaştırma**" kararı alınabilecek. Bu

tarihe kadar işletmeye girecek yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinin izin, kira ve irtifak işlemlerinde yüzde 85 indirim uygulanacak. Enerji ithalatının azaltılması, cari açığın düşürülmesi ve yerli kaynaklara dayalı üretimin artırılması için izin, kira ve irtifak işlemlerinde uygulanmakta olan indirimlerin süresi 5 yıl uzatılacak.

#ikizköydireniyor

Necla Işık; İkizköy Muhtarı, BBC'nin 2024 yılında dünyada ilham kaynağı olan etkili 100 kadın listesinde yer almıştır. Babası da madende çalıştığı için belki de direnişini küçümsemek için "**madencinin kızı**" denilen **Necla Işık** Ayrancı ve Cemal Süreya Parkı'na bu sözlerle veda etti.

"Maden yasasının zor ve dayatmayla geçirilmesine karşı sözümüzü söylemek üzere nöbete başladığımız Cemal Süreya Parkı'nda Ayrancı'da Ankara'da dayanışma içinde olduğumuz tüm dostlarımızla birlikte, onların desteğini de yanımıza alarak, bu mücadele ateşini köyümüzde ve tüm Anadolu'da daha da büyütmek üzere Ankara'ya veda ediyoruz. Yanımızda olmanız, mücadelemizin yeni etabına dair sözlerimizi kamuoyuna ulaştırmanız bizim için bundan sonraki adımda kritik önemde köylü, kentli, örgütlü, örgütsüz, akademisyen, hiç okumamış, kadın, erkek, genç, yaşlı, yoksul, varlıklı, çiftçi, memur, işçi, herkese ama herkese teşekkür ederiz."

"Şelaleye
Düşmüştür
Zeytinin dalı;
Celalirim
Celalisin
Celali."
Cemal Süreya

KENTSEL GELECEK

SAVAŞ
ZAFER ŞAHİN
@szafersahin

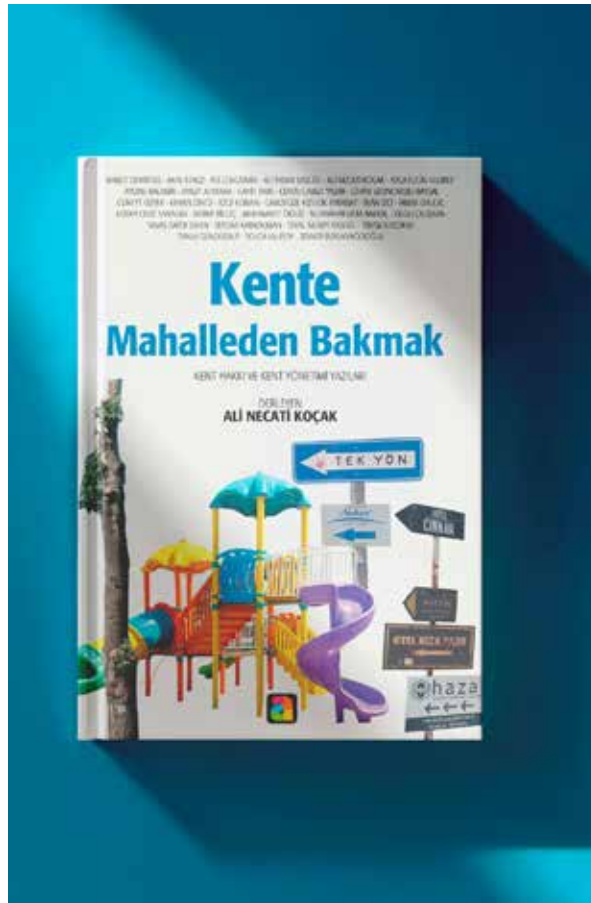
Kentte insanca ilişkilerin kademeli birlikteliği

Akademik dünyanın gözlüğüyle baktığımızda kent çalışmalarının, uzun süredir makro ölçekteki yapısal dönüşümleri, planlama pratiklerini, ekonomik ilişkileri ve yönetim modellerini merkeze alarak şekillendiğini görüyoruz. Bu perspektif, elbette kentlerin büyüme dinamiklerini ve yönetim mekanizmalarını anlamak açısından oldukça önemlidir. Ancak bu bakış, çoğu zaman kenti var eden en temel dokuyu, yani mahalleyi/ semti ve onun gündelik yaşam içindeki karşılıklarını arka plana itebiliyor. Oysa kentin mikro birimleri, kentin yalnızca fiziksel bir bileşeni değil; aynı zamanda toplumsal ilişkilerin, yerel kültürlerin, ortak hafızanın ve dayanışma biçimlerinin beslendiği bir mekânı ifade ediyor. Bu bağlamda, “*Kente Mahalleden Bakmak*” başlıklı bu derleme, tam da uzun süredir ihmal edilen bu mikro ölçeği merkeze alarak, hem kavramsal hem de deneyimsel bir sorgulamaya imkân tanıyor.

Ayrancım Derneği'nin öncülüğünde, Derneğe emek harcayan kent ve semt sakinlerinin çabalarıyla hazırlanan bu kitap, Ankara'nın özgün semtlerinden biri olan Ayrancı üzerinden mahalle kavramını yeniden düşünmeye davet ediyor. Farklı disiplinlerden gelen yazarların katkısıyla şekillenen bu kolektif çalışma, mahalleye yalnızca bir yerleşim birimi olarak değil, aynı zamanda bir kamusal alanı, bir toplumsal pratikler sahnesi ve bir hafıza mekânı olarak yaklaşmakta. Kitapta yer alan yazılar, Ayrancı semtine odaklansa da, ele alınan temalar bakımından Türkiye'deki pek çok kent ve semte uygulanabilir gözlemler ve kavramsal çerçeveler sunuyor. Bu açıdan bu derlemeyi farklı yerleşimlere uygulanabilecek bir büyüteç gibi görmek de mümkün. Derneğin daha önce farklı mecralarda ve özellikle de Gazetesinde yer alan metinleri belli bir süzgeçten geçirerek ve olgunlaştırarak kitaplaşma yoluna sokması, bu alandaki verimleri sürekli olarak kent sakinlerinin dikkatine sunmak için arayış içinde olması da takdire şayan.

Modern kentleşme süreci, bireyler arası ilişkileri giderek daha fazla biçimselleştirirken, mahalle ölçeği bu soyutlaşmanın dışında kalan nadir alanlardan biri olarak öne çıkıyor. Komşuluk, esnaf-sakin ilişkileri, gündelik karşılaşmalar, birlikte çözüm üretme pratikleri gibi pek çok toplumsal deneyim, hâlâ mahallede vücut bulabiliyor. Bu anlamda mahalle, yalnızca geçmişin bir nostaljisi değil; bugünün karmaşık kent hayatı içerisinde dayanışma, güven ve karşılıklılık gibi değerlerin yeniden üretilebildiği bir zemin sunuyor. Kitabın temel motivasyonunun da bu zemini hem korumak hem de eleştirel bir

Modern kentleşmenin unuttuğu mahalle ölçeğine odaklanan “*Kente Mahalleden Bakmak*”, Ayrancı örneği üzerinden kent hafızasını, toplumsal ilişkileri ve kamusal yaşamı yeniden düşünmeye çağırıyor. Kitap, yerelin bilgeliğiyle kente dair yeni bir bakış sunuyor.

bakışla değerlendirmek olduğu görülüyor. Bu bakımdan bu derlemenin mahalleye ilişkin klişe ve yüzeysel sembolizme de meydan okuduğu söylenebilir.

Kitabın farklı bölümleri, semtin tarihsel gelişimini ve kent belleği içindeki yerini tartışmaya açarken, devamında semtin fiziksel, sosyal ve kültürel dönüşümünü bir arada değerlendirerek okura sağlam bir izlek sunuyor. Bu bağlamda örülen diğer yazılar kentte ve Ayrancı'daki gündelik yaşamın izlerini sürüyor: sokaklardaki kamusal yaşamdan, apartman kültürüne; pazar alışverişinden, kuaför ve berberlerin sosyal rollerine kadar uzanan bu tematik çeşitlilik, mahalleyi yalnızca mekânsal bir kategori olarak değil, aynı zamanda bir kültürel üretim alanı olarak kavlıyor. Kitapta yer alan yazıların temaları yer yer Başkent Ankara'nın tamamı, tarihi, geçmişi ve geleceği olsa da, bu yazıların bir mahalle çerçevesinden ortaya konmuş olması daha önce farklı yerlerde yazılmış benzer yazılardan daha farklı bir sesin belirmesine de olanak tanıyor. Nihayetinde konuşulan kentin amblemi gibi bir konu olsa da bilinç altında bu meselenin Ayrancı ya da diğer mikro ölçekler için ne anlama geldiğinin sorgulandığı hissedilmektedir.

Kitapta dikkat çeken temalardan biri de kolektif hafıza. Mahallede ve kentte yaşanmış bireysel deneyimlerin, ortak anlatılara dönüşme biçimleri; belleğin mekânla ilişkilenme halleri,

ve kentsel dönüşüm gibi dışsal müdahalelerin bu hafıza üzerindeki etkileri detaylı biçimde ele alınmıyor. Bu noktada Ayrancı'nın özgüllüğü önem kazanıyor: Ankara'nın merkezinde yer almasına rağmen, hâlâ sakinlerine soluk alıracak yeşil alanlara, yürünebilir sokaklara ve kamusal mekânlara sahip olması, bu belleğin canlı kalmasına olanak tanıyor. Öte yandan kitap, yalnızca geçmişe dönük bir anlatı sunmuyor; aynı zamanda bugünün dinamiklerine dair çözümleyici bir bakış da içeriyor. Bu tür yazılar, mahallelerin sadece nostaljik değil, aynı zamanda geleceğe dair umut verici toplumsal laboratuvarlar olduğunu ortaya koyuyor.

Bu çalışmanın bir diğer önemli yönü, üretim sürecinin katılımcı ve çoğulcu bir yapıda kurgulanmış olmasıdır. Ayrancım Derneği'nin yürütücülüğünde şekillenen bu kitap, yalnızca akademisyenlerin ya da uzmanların değil; mahalle sakinlerinin, sanatçıların, gönüllülerin, yerel örgütlenmelerin katkısıyla da zenginleşmiştir. Bu yönüyle kitap, sadece bir yayın değil, aynı zamanda bir topluluk pratiğinin ürünü olarak da değerlendirilebilir. “*Kente Mahalleden Bakmak*”, mahalle kavramını yeniden düşünmek için güçlü bir davet sunuyor. Kent planlamasının makro ölçekli söylemlerine karşı, yerelin bilgeliğini, gündeliğin ritmini ve topluluk yaşamının anlamını hatırlatıyor. Bu kitap, kentsel yaşamı yalnızca fiziksel dönüşümler ya da altyapısal projeler üzerinden değil, insanların bir araya geliş biçimleri, birlikte yaşama iradeleri ve hafızayla kurdukları ilişkiler üzerinden değerlendirmeyi öneriyor. Ayrancı semti, bu anlamda yalnızca bir örneklem değil; aynı zamanda bir imkân olarak karşımızda duruyor. Hem geçmişin izlerini taşıyan hem de geleceğe dönük tasavvurları barındıran bu mahalle, kente mikro ölçekte ve mikro ölçekten nasıl başka bir yerden bakabileceğimizi gösteriyor. Kitabın yazarları, bu bakışı çoğaltmak ve derinleştirmek için bir araya geldiler. Okur da, bu yolculuğun bir parçası olmaya davetlidir.

Ayrancı'nın görsel hafızası: Cepheler, renkler, sokak estetiği

ŞEHRENGİZ

B. HİLAL
ÖZTÜRK

"Ayrancı'nın sokak dokusu, Ankara'nın erken Cumhuriyet döneminden bugüne uzanan planlı mahalle anlayışının nadir örneklerindedir. Bu fiziksel kurgu insan ölçeğinde bir hava kazandırsa da, Ayrancı'yı asıl özel kılan; mahallelinin belleğini taşıyan cepheler ve bu cephelerin dilidir."

Şehir plancısı gözüyle Ayrancı sokaklarının morfolojisi

Ayrancı'da yürümek, yalnızca bir semtten geçmek değil, adeta geçmişin bugüne nasıl sızdığını her sokakta, her pencere detayında gözlemlemenin mümkün olduğu bir zaman tüneline geçmek gibidir. Bir şehir plancısının gözünden bakıldığında, Ayrancı'nın sokak dokusu, Ankara'nın erken Cumhuriyet döneminden bugüne kadar gelen planlı mahalle anlayışının nadir örneklerinden biridir. Bu semtin fiziksel kurgusu, simetrik yerleşimleri, yapı adalarının düzeni, geniş kaldırımları ve ön bahçeleriyle insan ölçeğinde bir hava kazandırır. Ancak bu düzen tek başına estetik yaratmaz; Ayrancı'yı asıl özel kılan, bu kurguya eşlik eden "cephe dili"dir. Bu cepheler, mahallelinin belleğini taşıyan katmanlı birer anlatı niteliğindedir.

Ayrancı'nın görsel kimliğini oluşturan temel unsurlar:

• Mimari dönem ve karakteristikleri:

1950'lerden 1980'lere uzanan yapılaşma döneminde inşa edilen apartmanlar, mahalleye kendine özgü bir sadelik ve zarafet katmıştır. Bu yapıların cepheleri genellikle pastel tonlara boyanmış, belirgin çıkmaları, mozaik yüzeyleri ve geniş balkonlarıyla dikkat çeker. Bu mimari sadelik, abartısız ama karakterli bir yaşamı simgeler. Bu apartmanlar, bir dönemin konut politikalarının, toplumsal beklentilerinin ve tasarım anlayışının izdüşümüdür. Modernist ilkelerin Ankara'ya yerleşme çabası, Ayrancı'nın sokaklarında okunur. O dönem, nüfusun artmasıyla birlikte apartmanlaşma ihtiyacı doğmuş, ancak bu yeni yapılanmalar kimliksizleştirme yerine bir estetik çizgi tutturmayı başarmıştır.

• Sokaklardan bir kare: Ayrancı'nın estetik hafızası

Yer: Gülden Sokak, Ayrancı, Çankaya / Ankara
Fotoğraf: Kendi arşivimden, Temmuz 2025

Gülden Sokak'ta yer alan bu apartmanlar, 1980'ler öncesine tarihlenen sade cephe kurgularıyla gösterişten uzak cepheleriyle zamana karşı dirençli bir sadelik taşıırken cephelerde keskin süslemelerden uzak, net çizgiler hâkim. Açık renk sıvalar, düz hatlı balkonlar ve ahşap detaylar ve köşe balkonlar, mimariye sıcaklık

katarken dönemin kent konut tipolojisini yansıtır. Zemin seviyesinde yoğun bitki örtüsü ve sarmaşıklarla örtülü girişler, sokakla yapı arasında doğal bir geçiş hissi veriyor. Apartmanlar, zamansız bir uyum içinde birbirine yaslanarak hem mahremiyeti hem de kentli komşuluğunu taşıyan bir dil kuruyor.

Yer: Güvenlik Caddesi ile Cinnah Caddesi arasında,
Ayrancı, Çankaya / Ankara
Fotoğraf: Kendi arşivimden, Temmuz 2025

1970'li yıllarda inşa edildiği tahmin edilen bu apartmanlar, Ayrancı'nın dar sokaklarında kendine özgü bir sessizlikle varlığını sürdürüyor. Zemin kat hizasındaki mozaik kaplamalar, yatay bantlarla vurgulanan pencere çizgileri ve sade balkon düzeni, dönemin modernleşme arzusunu mütevazı bir şekilde yansıtıyor. Ön cephelerdeki asma çiçekler, mahallelinin yaşanmışlıklarını bugüne taşıyor. Bu yapılar, Ayrancı'da mimari sürekliliğin ve gündelik yaşamın izlerini birlikte taşıyan sessiz bir tanık.

• Özgün detaylar ve renk paleti:

Birçok sokakta, hala ilk günkü gibi duran merdivenli girişler, eski tip ahşap pencere doğramaları ve sarkan saksılarla dolu balkonlar görmek mümkündür. Bu unsurlar, sadece bir mimari özellik değil; aynı zamanda mahallelinin yaşama biçiminin dışavurumudur. Ayrancı'nın sokakları, gösterişsiz ama estetik açıdan bütüncül bir anlayışı taşır. Bu sadelik, dikkatli bakıldığında oldukça güçlü bir görsel hafıza oluşturur. Bahçelievler Caddesi'ne paralel uzanan küçük sokaklarda, özgün merdivenli girişleri, demir ferforje korkulukları ve çiçeklerle bezenmiş balkonlarıyla birçok yapı hala geçmişin izlerini taşımaktadır. Bu alanlar hem mimari mirasın hem de kolektif hatıranın canlı kalabildiği nadir yerler arasındadır.

Köşe parsellerdeki çıkmalı balkonlar, mozaik panolar ve ferforje merdiven korkulukları, birer görsel hafıza noktası gibi işlev görür ve geçmişe açılan pencereler gibidir. Bu tür detaylar, sadece nostaljik değil, aynı zamanda yerle kurulan aidiyet ilişkisinin fiziksel karşılıklarıdır.

Ayrancı'nın renk paleti de bu bütüncül estetiği tamamlar: **Soluk pembe, bej, fildişi, toprak rengi ve mint yeşili** gibi tonlar, mahalle kimliğinin temel taşlarıdır.

• Komşuluk kültürünün fiziksel izleri

Ayrancı'nın yapı dili yalnızca görsel bir düzen sunmaz, aynı zamanda sosyal ilişkilerin de mekânsal zeminini oluşturur. Ortak bahçeler, içe dönük balkonlar ve sokakla temas hâlindeki pencereler; mahallede komşuluk

ilişkilerinin nasıl kurulduğuna dair ipuçları verir. Bugünün güvenli siteleriyle karşılaştırıldığında, Ayrancı'nın açık ve geçirgen mekânsal kurgusu, insanı içine alan bir aidiyet duygusu yaratır. Bu da onu yalnızca bir yerleşim alanı değil, aynı zamanda yaşayan bir sosyolojik organizma hâline getirir.

Görsel bütünlüğe yönelik tehditler:

Son yıllarda yapılan cephe yenilemeleri, Ayrancı'nın bu görsel bütünlüğünü tehdit etmeye başlamıştır. Parlak renkli sıvalar, alüminyum paneller ve cepheye uyumsuz PVC doğramalar; mahalle silüetinin dengesini bozmaktadır. Bu tür müdahaleler yalnızca görüntüyü değil, Ayrancı'nın ruhunu da zedelemektedir. Malzeme ve renk seçimleri çoğu zaman ticari kaygılarla, bağlamdan kopuk biçimde uygulanmaktadır. Bu durum, sokaklar arasındaki estetik sürekliliği bozmakta ve Ayrancı'nın görsel hafızasını parçalamaktadır.

Üstelik bu tür müdahaleler, sokaklar arasında var olan estetik sürekliliği de kesintiye uğrattırıyor. Ayrancı gibi dokusu güçlü mahallelerde bu tür dönüşümler, kolektif hafızayı da silmeye başlıyor. Bir binanın cephesi değiştiğinde, sadece bir boya sürülmüş olmuyor; o binanın geçmişi, anlamı ve kimliği de kaybolabiliyor.

Peki çözüm ne olabilir?

Bu özgün yapısal kimliği korumak için yalnızca teknik rehberler yeterli olmayabilir. Mahalleliyle birlikte karar verilen, katılımcı planlama süreçleri gereklidir.

Ayrancı'nın görsel hafızasını korumak için bir mahalle cephe rehberi hazırlanabilir. Bu rehber, bölgede kullanılacak uygun malzeme ve renk paletlerini tanımlar. Örneğin açık pembe, bej, mint yeşili gibi mahalleyle özdeşleşmiş tonlar önerilebilir. Ferforje korkuluklar, mozaik panolar ve çıkmalı balkonlar gibi unsurlar korunarak ya da yeniden tasarlanarak uygulanabilir. Bu, mahalledeki yeni müdahalelerin de geçmişle uyumlu olmasını sağlar.

Buradaki görsel miras, koruma bilinciyle yaşatılırsa hem bugünün hem de geleceğin Ayrancı daha yaşanabilir ve anlamlı olacaktır. Mekân, aidiyetin oluşmasında bir araç değil, doğrudan bir aktördür. İşte bu nedenle, bugünkü kentsel dönüşüm tehditleri karşısında Ayrancı'nın sessiz zarafetini korumak, yalnızca geçmişe değil geleceğe de bir sorumluluktur. Böylece Ayrancı, geçmişin gölgesinde değil; onun ışığında yeniden şekillenebilir.

AYIN DOSYASI Ünlü sokak sanatçısı **Ememem** Çankaya sokaklarından geçti. Gözler kimliğini gizli tutan diğer sokak sanatçılarında çevrildi.

Kimliği meçhul, eseri meşhur!

Sokakların sessiz yıldızlarıyla tanışın: Onlar eserlerine imza atmıyorlar ama eserleriyle şehirlerin hafızasına kazınıyorlar. Kimi mozaikle konuşuyor, kimi şablonla bağırıyor, kimi de duvarda optik bir çukur açıyor. İşte "faili meçhul" sokak sanatının en tanınmış yüzleri ve onların unutulmaz işleri...

BİRLİKTE

ALİ NECATİ
KOÇAK
@anecatikocak

Kafayı şehrin çatlaklarına takmış bir sanatçı: Ememem

Fransız Kültür Merkezi'nin daveti ve Çankaya Belediyesi işbirliği ile Ankara'ya gelen ünlü sokak sanatçısı Ememem, 23-30 Haziran 2025 tarihleri arasında Çankaya sokaklarını enstalasyon çalışmalarıyla renklendirdi.

Flacking Art yani "çatlakları iyileştirme sanatı" adını verdiği mozaik yerleştirmeleri için ilk çalışmasını *Paris Caddesi* ile *Yazanlar Sokağı* kesişiminde gerçekleştiren sanatçıya Çankaya Belediye Başkanı *Hüseyin Can Güner* ve Fransa'nın Ankara Büyükelçisi *Isabelle Dumont* eşlik etti.

Çankaya'da çatlaklar neredeydi?

Çankaya'daki ilk "flack" Paris Caddesi ile Yazanlar Sokak köşesinde, Fransa Büyükelçiliği'nin hemen yanında yapıldı. Sanatçı ayrıca Kuşulu Park çevresinde, Tunalı Hilmi Caddesi'nde ve Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi önünde toplam beş mozaik enstalasyonu gerçekleştirdi.

Nasıl yapıldı?

Keşif turu: Önce çatlaklı kaldırım taşlarını bulup haritalandı, ölçümleri alındı.

Atölye zamanı: Doğan Taşdelen Sanat Merkezi'nde vatandaşların izleyebileceği şekilde tasarım atölyesi düzenlendi.

Mozaik montajı: Hazırlanan seramik paneller özel olarak çatlaklara yerleştirildi, böylece çatlaklar hem onarıldı hem sanatla

buluştu. Geri dönüşümlü parçalar, renkli cam kırıkları ve seramik mozaiklerden oluşan malzemeler ise hem estetik hem çevreci bir dokunuşu yansıtmakta.

Ememem kimdir?

2016 yılından beri bozuk kaldırımları yenileyen anonim sokak sanatçısı Ememem, asfaltın çocuğu olarak da adlandırılıyor. Kendisini "*bozuk bir kaldırımda doğdum*" şeklinde tanıtan sanatçı, eserlerini ya gece karanlığında ya da bir sanat etkinliği sırasında bir anda üretiyor.

Ememem, sanatçının gerçek adı değil mahlas olarak kullanıyor. Sanatçının basit ancak etkili malzeme kullanımı, dünyanın farklı bölgelerindeki birçok sanatçı tarafından benimsenmiş; böylece 'flacking' terimi, kaldırım ve kent yüzeylerindeki çatlakları onaran bu özgün sokak sanatı pratiğini tanımlamak üzere yaygınlık kazanmıştır.

Ememem, eserlerini Fransızca *flaque* (*pansuman*) kelimesinden türettiği 'flacks' (*kaldırım pansumanı*) olarak adlandırmaktadır. Bu eserler, kamusal alanlarda bulunan çukur ve çatlaklara özel olarak yerleştirilen seramik karolar ve mozaiklerden oluşmaktadır. 2016'dan bu yana 400 çalışmadan oluşan bir koleksiyona imza atan Ememem uluslararası basında düzenli olarak yer bulmaktadır.

Sanatçının çalışmaları ağırlıklı olarak doğup büyüdüğü Lyon kentinde konumlanmakla birlikte; pek çok Avrupa şehrinde ve Chicago ve New York gibi ABD şehirlerinin sokaklarında da görülebilmektedir.

İlk çalışması nasıl ortaya çıktı?

Çatlağa baktım, o da bana baktı... Ve bir şey oldu.

Ememem bir röportajda ilk çalışmasının ilhamını şöyle anlatıyor: "Bir yaz günü, Lyon'da bir sokakta bir çatlak görmüştüm, biraz boş ve

hayalperest bir anımdı. Ve işte o anda bir yara gibi görünen bu çatlağı bir mozaikle iyileştirme fikri aklıma geldi. Hemen ertesi gün yerel basın bunu haber yaptı ve flacking doğdu. Flacking'i ben bulmadım, o beni buldu.”

Ememem, sokak sanatçıların “*eserini bırakır, izini bırakmaz*” kuralına uygun olarak ilk çalışmasını bitirdikten sonra oradan uzaklaştığını anlatıyor. Ertesi sabah, çalışma yoldan geçenlerin ilgisini çekmiş. Çevre esnafı o minik mozaik yamanın çevresine çiçek koymuşlar. Kimi çocuklar üstünde zıplamış.

İlk flack'ten sonra işler hızla gelişir. Ememem, her gece çantasına birkaç mozaik alıp dışarı çıkmaya başlar. Her bir flack, yeni bir şehir hikâyesi olur. Bugün hâlâ Lyon'daki o ilk flack'in yeri tam olarak bilinmiyor. Çünkü Ememem eserlerini imzalamıyor, işaretlemiyor, harita bile yapmıyor. Ona göre önemli olan nerede olduğu değil, ne hissettirdiği. Mozaiklere ve el işçiliğine olan hâkimiyeti nedeniyle Ememem'in 2016 öncesinde seramik ya da dekorasyon ustası olduğu düşünülüyor.

Çatlaklardan ilhamla sanat yapmak kulağa absürt gelebilir ama Ememem diyor ki: "*Çukur beni seçti!*" Bir nevi kaldırımın romantizmi. Gece gizlice işi tamamlamayı seviyor: "*Biz izin almıyoruz, çünkü sokaklar hepimize aittir*" diyor. Tıpkı graffiti gibi ama zarif mozaiklerle çalışıyor. Ankara'yı yeniden renklendirirken "*Ankara gri bir şehir değil, içindeki geleneksel motiflerle ve ışıkla dolu bir şehir*" diye esprili bir yorum yapıyor.

Ememem'in çalışmalarından örnekler

1. Lyon (Fransa) – Flack'in doğduğu yer

Ememem'in hikâyesi Lyon'un kaldırımlarında başladı. İlk eserlerini kendi yaşadığı sokaklardaki çatlaklarda yaptı. Renkli geometrik mozaikler, bazen retro karo desenleriyle, bazen çağdaş dokularla sokakları renklendirdi.

2. Paris (Fransa) – Sanat galerisi gibi kaldırımlar

2019'da Paris sokaklarında ortaya çıkan 'flack'ler daha soyut ve kimi zaman optik illüzyon içeren desenlerden oluşuyordu. Kimi çalışmaları Louis Vuitton Vakfı gibi sanatı destekleyen kurumların ilgisini çekti.

3. Barcelona (İspanya) – Gaudí'ye selam çakıldı

2021 yılında Barcelona'da yaptığı çalışmalar, Gaudí'nin mozaik estetiğine göndermeler içeriyordu. Flack'lerin bazıları dalgalı formlar ve canlı Akdeniz renkleriyle dikkat çekti. Ememem'in ifadesiyle: "*Sanki çatlağın altından Akdeniz çıkacak gibi.*"

4. Torino ve Milano (İtalya) – Estetik onarım

Kuzey İtalya'da, özellikle Torino'da eski kaldırımlarda geometrik desenli "*onarım sanatı*" dikkat çekti. İtalyan karo desenlerinden ilhamla, klasik ile modern harmanlanan çalışmalar ortaya çıktı.

Anonimlik sokak sanatında neden yaygın?

Sokak sanatı, doğası gereği kamusal alanla iç içe ve genellikle "*izinsiz*" yapılıyor. Bu durum anonimliği sadece estetik değil, işlevsel bir tercih haline getiriyor.

Yasal riskler

Duvara mozaik yapıştırmak bile teknik olarak "*müdahale*" sayılıyor ve yasadır.

Banksy örneğinde olduğu gibi politik mesajlar nedeniyle ceza alma riski yüksek. Bu nedenle *Anonimlik = Koruma kalkanı* denebilir.

Sanattan çok mesaj öne çıksın

Ememem, Banksy gibi sanatçıların kimliklerini geri plana atıyor çünkü: "*Ben değil, yaptığım iş konuşulsun*" istiyorlar.

Gizem etkisi

İnsanlar gizemli olanı daha çok merak ediyor. "*Acaba kim bu?*" sorusu, sanatı viral hale getiriyor.

Kolektif alan, kolektif sanat

Sokak sanatı bazen "*ben yaptım*" değil, "*biz hissettik*" demek ister. O nedenle anonimlik, egonun önüne geçer.

Sürpriz unsuru

Anonimlik sayesinde her yeni iş bir "*sürpriz*" olur. Bugün bir çatlak mozaik, yarın bir kanal üstünde dev bir optik yanılsama ile karşılaşabilirsiniz

Sokak sanatı neden gizliliği tercih ediyor?

Ememem gibi kimliğini gizli tutan pek çok ünlü sokak sanatçısı var. Anonimlik, özellikle sokak sanatı gibi "*kamusal alana müdahale*" içeren disiplinlerde hem bir güvenlik önlemi hem de bir estetik tercih olabiliyor. İşte bu gizemli sanatçılardan bazıları:

1. Banksy (İngiltere) – Anonimliğin İkonu

2000'lerden beri medyanın kim olduğunu bulma çabaları sürüyor ama hâlâ kesin bir bilgi yok. Sanatı genellikle izinsiz yapıyor. Politik mesajları nedeniyle kimliğini saklıyor. Stili, şablon (stencil) grafiti, politik eleştiri.

2. Invader (Fransa) – Pikel Sokak Savaşçısı

Kimliği bilinmiyor. 100'den fazla şehirde "işgal" yaparak iz bıraktı. Stili 8-bit tarzı mozaikler; genellikle retro video oyun karakterleri.

3. JR (Fransa) – Siyah-Beyaz Portrelerin Ustası

Louvre'nun cam piramidini dev bir optik illüzyona çevirdi. Kimliği kısmen biliniyor ama yüzünü göstermiyor, hep şapka ve güneş gözlüğüyle. Stili, sosyal projelerle entegre dev siyah-beyaz portreler.

4. Blek le Rat (Fransa) – Stencil Sanatının Dedesi

Banksy için "*Ben olmasaydım, Banksy olmazdı*" demiştir. İlk yıllarda anonimken daha sonra kimliğini açıkladı, ama hâlâ yer yer gizli çalışıyor. Stili, şablon grafiti, özellikle sıçan temaları.

5. 1010 (Almanya) – Optik İllüzyonlar

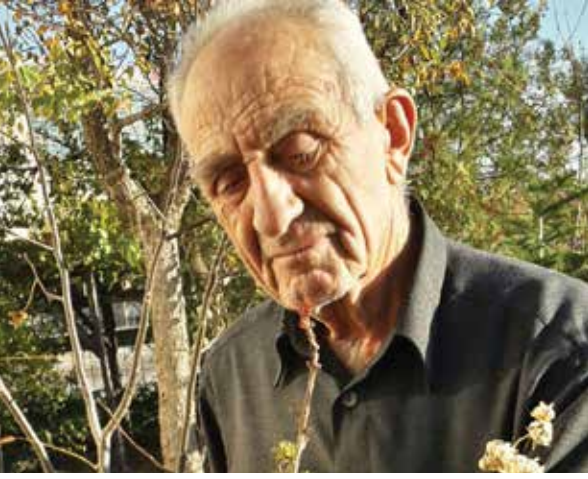
Dijital sanatı fiziksel yüzeylere taşıyor. Hâlâ kim olduğu bilinmiyor. Stili, duvarda sanki içine düşeceğin bir delik varmış gibi görünen 3D efektli soyut çalışmaları.

Orman yangınları ve Ankara'nın akciğeri Eymir üzerine...

İsmail Koçak: O ağaçları biz diktik

ALİ NECATİ KOÇAK

Ben 27 Mayıs 1961'de ODTÜ'ye girdim. Askerden yeni gelmişim işe girdiğimde. 60 kişi başladık işe. Daha önce başlayanlarla birlikte 150-160 kişi olmuştuk. İlk başladığımda arazinin etrafına tel çekiliyordu, ben de tel çekme işinde çalışıyordum. Sonbahardı Kasım ayıydı **Zahit Muhtaroglu** bu 60 kişinin arasından dört kişi seçti. Yanımda Çorumlu Akveren köyünden İsmail, Veletköylü Bektaş ve Satılmış vardı. İsmail'le ben, Bektaş'la da Satılmış ayrılmıştı iki ekip tel yapıyorduk.

Ben işe girerken yanımda nüfus cüzdanım olmadığından ehliyetimi vermiştim. İşe girişimi ehliyetle yaptıkları için **Zahit Muhtaroglu** benim adıma işaretlemiş, "şoför olarak alıcam" demiş. Çalışanlar arasında pek şoför yoktu. Ağaç dikip, tel çekerken yevmiyem 10 liraydı, şoförlüğe geçince 20 lira olmuştu.

Arazinin etrafı tellendikten sonra ilk ağaçlandırma işleri şimdi yol yapacağız diye ağaçları söktükleri yerde başlamıştı, **Eymir**'de devam etti. O ağaçları ellerimle diktim. Bozkırın içindeki ODTÜ ilk oradan doğmaya başladı. Şimdi de aynı yerden bitirmeye çalışıyorlar.

İlk ağaç bayramı Aralık ayının başında yapıldı. A1 kapısının arkasına 3 sıra çam dikildi, o kadar çam varmış ellerinde. Yolun alt tarafına **Şap Enstitüsü** ile A1 kapısı arasına da (yol için sökülen yer) yapraklı ağaçlar ve küçük çamlar dikildi. Ağaç dikmede hocalar, öğrenciler herkes vardı. Ağaçları dikenler adlarını kağıtlara yazıp ağacın dalına asıyorlardı. Büyük bir coşku vardı.

Buraya dikilen fideleri **Eymir gölünden** getirdik, çamlarsa Eskişehir ve İstanbul'dan geldi. Ağaçları getiren şoför **Ahmet Saraç**, "İstanbul'dan **Çobançeşmesi'nden getiriyoruz**" derdi.

O zaman elimizde 2 tane traktör vardı. Beni ilk ona verdiler; tarla sürdük, çukur açtık. Yazın tankerle su taşıdık ağaçlar için. İki tankerimiz vardı bir 3, biri 5 tonluktu. Yurtların altında şimdiki çarşının olduğu yere yukarıdan gelen suyun önüne bent çekip kapattılar. Motor kurmuşlardı, oradan tankere su doldurup taşıyorduk. Bütün o ağaçlar, o fidanları taşıma suyla suladık. Kurumasınlar diye gözümüz gibi bakıyorduk. Sonbaharda 2 traktör daha aldılar, dört traktörümüz oldu.

ODTÜ'de ilk ağaçlandırma işleri yol yapacağız diye ağaçları söktükleri o yerde başlamıştı, Eymir'de devam etti. Bozkırın içindeki ODTÜ ilk oradan doğmaya başladı. Şimdi de aynı yerden bitirmeye çalışıyorlar.

Kemal Kurdaş ODTÜ bozkırını ağaçlandırırken yanındakiler Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan

Benim ehliyetim var diye Ağaçlandırma Müdürü **Alaattin Egemen**'in şoförü oldum. Orman Mühendisiydi kendisi herkes ona "Ağaç Doktoru" diyordu. Rektör **Kemal Kurdaş** kendisini çok severdi.

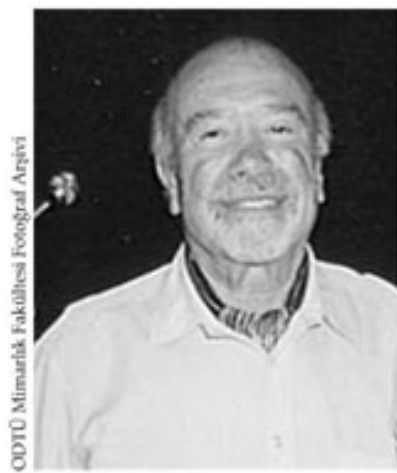
Kemal Kurdaş'ı da herkes çok severdi. ODTÜ'de çok büyük emeği vardır. **Kemal Kurdaş**, her sene ağaç dikme bayramı yapardı. Ağaç dikmeye Cumhurbaşkanı'ndan Genelkurmay Başkanı'na, bakanlara kadar herkesi getirirdi. Bir ay önceden davetiye gönderirdi onlara.

61 seçimlerinden sonra **Kemal Kurdaş** Maliye Bakanlığı'ndan ayrılıp ODTÜ'nün rektörü olmuştu. Göreve başlar başlamaz ağaç

dikmeye de başlamıştı.

Bazı geceler fırtına çıkar, sabaha kadar yağmur yağardı. **Kemal Kurdaş** o gecelerde kendisi de uyumaz, bizi de uyutmazdı. Akli ağaçlarda kalırdı. Kaç gece evinden alıp Eymir'e götürmüşümdür. Kendisinin bir volkswagen arabası vardı. Hem kendi arabasının hem de makam arabasının arkasında çizmeleri vardı. Çizmeleri giydiği gibi araziye dalar, dalları kırılmış ağaçları sever, okşardı. "Bana bir ağaç kurudu demeyin oğlunun kolu koptu deyin" derdi.

O sevgiyle dikilen ağaçlardan şimdi intikam alıyorlar. O ağaçlarda emeği olmayanlar şimdi onları yoketmek için sıraya girdiler, elleri kırılıns hepsinin.

"Ağaç Doktoru" Alaattin Egemen

ODTÜ Rektörlerinden Erdal İnönü

İSMAİL KOÇAK: Çorum'un Eskişehir köyünde 1938 yılında bir köy çocuğu olarak doğdu. Askerden sonra Ankara'ya gelerek ODTÜ'nün ağaçlandırma işinde çalıştı. Kemal Kurdaş'ın ve Erdal İnönü'nün şoförlüğünü yaptı. İşçi maaşı ile gecekonduda yaşadı, 3 çocuk büyüttü. Onlar da ODTÜ'de okusunlar istedi ama dileği torunlarına kaldı. Bozkıra dikip büyüttüğü ağaçların kesildiğini köyünde duyup, koşup geldi. "O ağaçları kesenlerin elleri kırılınsın" dedi. Her fırsatta ağaç dikmeye devam etti. 2017'de Ankara'da vefat etti.

Görsel: Güney Zeki Göker @gzekig

Ağaçları dikenlerin arasında Denizlerin olduğunu söylüyorlar. Gördün mü onları?

Deniz Gezmiş İstanbul Teknik'te okuyordu o zamanlar. Ama ODTÜ'ye geldiği, kaldığı da oluyordu. Yemekhanede yemeğini yerdi. Kızılay'a iner gezerlerdi. Bir gün Kızılay'da gezerken vatandaşın biri koşup polise ihbar etmiş. Polis bunu azarlamış, "ben görmüyorum, işine bak sen" demiş.

Dört Amerikan askeri kaçırıldıktan sonra dolaşamaz oldular. Emek mahallesindeki 4. Caddenin Beşevler tarafındaki başına yakın İş Bankası soygununu yaptıktan sonra aranmaya başladılar. Soygundan sonra A1 kapısını jandarma tutmuş, onlarda A2 kapısından girmişler. Fizik Mühendisliğinin önündeki meydana arabayı bırakmışlar. Orada Samsunlu kel bir bekçi vardı. Onları görmüş. Arayıp ihbar etmiş. ODTÜ kapısında jandarma yabancıları sokmuyordu.

Jandarma onları yakalamak için yurtları bastı. ODTÜ'de saklanamayınca yurttan ayrılıp yolun altındaki tünele girmişler. Tünelden Maden mühendisliğinin önünden çıkıp Eymir'e gitmişlerdi.

Eymir'in içinde Çobançeşme diye bir bölge vardır. Tam orada bir barakamız vardı. Orayı geçince karşısına sağ tarafta tepeye bir çukur kazmışlar, oraya saklanıyorlarmış. Geceleri aşağıya inip Çobançeşmesi'ndeki barakada kaldıkları da oluyormuş.

Bir gün bekçi aramış, barakanın kapısı tam kapanmıyormuş, soğuk giriyormuş. Tamir olsun diye usta istemişlerdi. Ben bir marangozu alıp gece oraya götürdüm. İçeride şöminede ateşi çatmışlar, üzerine de çayı koymuşlar, çay içiyorlardı. Birarada ilk orda gördüm işte. Birkaç saat kalıp kapıyı tamir ettik. Birer çayda bize verdiler. Sonra bir daha da görmedim.

Her yıl tekrarlanan orman yangınları

mahallenin sesi ne diyor?

Her yıl tekrarlanan, tekrarlanacağı önceden bilinen orman yangınları size göre bizim makus kaderimiz mi? Ankara'da gölün yanındaki orman yangınını bile zor söndürüyorsak, bu yangınları nasıl söndüreceğiz?

"Büyük cezalar verilmeli"

Çiğdem Aksoy, (61)
Öğretmen

Bu yangınlar makus talih

değildir. İnsanoğlunun ihmalkarlığı ya da zalimliğinden kaynaklanır. Kendi nefesini kesecek kadar gözü dönmüşse bunlara büyük cezalar verilmeli. Vatandaş olarak verdiğimiz vergileri öncelikle acil olan afetleri önlemek için hizmete sunulmalıdır. Alınacak her bir işlevsel uçaklar, arazözler ve en önemlisi eskisi gibi vatanımı seven koruyan orman bekçileri tekrar işe alınmalıdır. İşin ehli kişiler yönetime getirilerek çözümler üretilmeli. Bu ülke hepimizin korumak kollamak da hepimizin vazifesidir.

"Ankara'nın göbeğindeki Eymir Gölü'ne müdahale böyleyse..."

Ayhan Erdim, (52)
Çevreci

"Eymir Gölü'nün etrafındaki yangın, bize çok net bir şey gösterdi: Suya bu kadar yakın bir bölgede bile yangın kontrol altına alınamıyor, saatlerce mücadele sürüyor. Oysa burası Ankara'nın merkezine yakın, ulaşımın kolay olduğu, göle komşu bir alan. Yangın başladığında en azından suya erişim açısından bir avantaj var gibi düşünülür ama bu avantaj bile yetmiyor. Peki ya suya kilometrelerce uzak ormanlık alanlarda yangın çıkarsa ne olacak? Türkiye'deki birçok ormanlık bölge hem dağlık hem de ulaşımı zor; ayrıca su kaynaklarına erişim kısıtlı. Eğer Eymir gibi su kenarındaki bir alanda bile yeterli ve hızlı bir müdahale yapılamıyorsa, uzak ormanlar için ciddi bir altyapı sorunuyla karşı karşıyayız demektir. Bu yangın, aslında Türkiye'nin orman yangınlarına karşı ne kadar hazırlıksız olduğunu gözler önüne serdi. Uçak eksikliği, koordinasyon sorunları, geç gelen müdahale... Bunların hepsi bir yangın değil, yangınlar zinciri yaratıyor. Bu durum, sadece doğaya değil, bizlere de gözdağıdır."

"Eymir'in etrafını yapılaşmaya açarsanız, doğanın dengesini de bozarsınız"

Ercan Bektaş, (60)
Emekli Mühendis

"Eymir çevresi eskiden yangına dayanıklı bir geçiş zonuydu; tarım alanı, orman ve su dengesindeydi. Ama son 10-15 yılda, bu denge bozuldu. Özellikle göl çevresinde yükselen apartmanlar, yol açmak için yapılan dolgu çalışmaları, doğal yangın koridorlarını tıkadı. Bu, yangının daha hızlı yayılmasına neden oluyor. Ayrıca bu yeni yapılaşmalarla birlikte bölgeye gelen insan hareketliliği arttı.

Dikkatsizlik, piknik yangını gibi nedenler daha da çoğaldı. Yangının nedeni sadece doğa değil, kentleşmenin baskısıdır."

mahallenin sesi ne diyor?

"Göl dibinde yangın çıkıyor söndüremiyoruz, dağın başında çıksa ibrikle mi koşacağız"

Fatma Gül, (69)
Ev hanımı

"Yavrum ben bu Eymir yangını duyunca içim yandı, içim! Hani göl dibinde yangın çıkıyor, söndüremiyoruz ya... E bi de dağın başında çıksa ne yapacağız, ibrikle mi koşacağız peşinden? Eskiden biz komşu evine hortumla su yetiştirirdik, şimdi yangına helikopter yetiştiriyor.

Bir de diyorlar 'kendi kendine yanmıştır'... A kuzum, çam ağacı kendi kendine yanar mı? El kadar kibrit atmadan tütmez o. Bu işler ya ihmaldendir ya kastendir. Benden söylemesi, yak yak sonra da 'afet' de!

E bunlar yangını söndüremeyince doğayı da suya yazı yazmış gibi kaybediyoruz. Göl dibi yanarsa dağ başı kül olur, benden sana nasihat!"

Komşuluk kadar sıcak, ahşap kadar sağlam Tahtadan Tükkan

Serkan ÜNAL
Tahtadan Tükkan
Kırkpınar Sokak No: 5/A
(0532) 540 30 41

SANAT SEMTTE

ÇAĞLA
AKINCI
UYSAL
@cagla_aknc

Kırkpınar Sokak'taki Tahtadan Tükkan, sadece marangozluk hizmeti sunan bir yer değil. Aynı zamanda hafızayla, emekle, sabırla ve mahalleyle kurulan derin bir ilişkinin mekânı. Bu atölye, her şeyin hızla tüketildiği bir zamanda, durmanın, üretmenin ve yaşatmanın değerini hatırlatıyor.

Ayrancı'nın Kırkpınar Sokağı'nda, dışarıdan bakıldığında sade görünen ama içine adım attığınız anda sizi zamanın gerisine taşıyan bir marangoz atölyesi var: "Tahtadan Tükkan". Bu küçük ama derin hikâyeli dükkanın ustası Serkan Bey, ahşapla kurduğu ilişkiyi yalnızca bir meslek üzerinden değil, yaşamın bir parçası olarak tanımlıyor. Ahşap yolculuğu, 2012 yılında bir hobi olarak başlamış ama zamanla tutkuya dönüşmüş. Ankara Kalesi'nde küçük bir atölyede, birkaç el aletiyle oyma işleri yaparak başlayan bu serüven, zamanla profesyonelleşmiş. Öncesinde bir şirketin yöneticiliğini yapan Serkan Usta, masa başı işini bırakıp tamamen ahşaba yönelmiş.

İlk yıllarda Ankara Kalesi'nde küçük bir atölyede başlayan bu hikâye, zamanla Seyranbağları'na, ardından Birlik Mahallesi'ne taşınmış. Son iki yıldır ise dükkan, Ayrancı'da mahalleye kök salmış durumda. Ayrancı'nın mahalle kültürünü hâlâ yaşatan semtlerden biri olması, burada yaşayan insanların mobilyaya olan ilgisi ve özellikle eski eşyalarla vedalaşmak istememeleri, bu tercihi değerli kılıyor. Burada yaşayan eski diplomatlar, bürokratlar ve kuşaklardır aynı eşyalarla yaşayan mahalle sakinleri sayesinde, tamir ve restorasyon işleri değer kazanıyor.

Tahtadan Tükkan'da yapılan işler modern marangozhanelerden oldukça farklı. Serkan usta, suntadan ya da MDF'den yapılmış işlerle ilgilenmiyor. Onun asıl meselesi, masif ahşap. Doğal haliyle, boyasız, kimyasalsız ahşapla çalışmayı tercih ediyor. Yüz yıllık tekniklerle, kök boya ve gomalak cila gibi geleneksel yöntemlerle, eski ustaların izinden gidiyor. Bu sayede hem malzeme hem işçilik doğal kalıyor, ahşabın kendi karakteri bozulmadan yaşatılıyor. Zira usta için ahşap, hâlâ yaşayan bir varlık. Mevsime göre çalışan, nem tutan, esneyen bu malzeme, doğayla bağını koparmamış bir ustalık alanı sunuyor.

2018'den beri ağırlıklı olarak antika mobilya restorasyonuna yönelen atölyede, mobilyalar sadece onarılmıyor; geçmişleriyle birlikte korunuyor. Bir gardırop düşünün: 1950'lerden kalma, sahibinin memuriyeti boyunca 40'a yakın yer değiştirmiş ama hâlâ sapasağlam ayakta. Böyle bir eşyayı dönüştürmek, yalnızca marangozluk değil, tarih bilinci de gerektiriyor. Serkan usta, bu tür işlerde orijinal yapıya mümkün olduğunca sadık kalmaya dikkat ediyor. Restorasyon sırasında eski ustanın tekniğine saygı gösteriliyor, bu da işin hem maddi hem manevi değerini artırıyor.

Salgınla birlikte insanların el emeğine olan ilgisi de artmış, eve kapanılan dönemde, birçok

kişi kendi elleriyle bir şeyler üretmenin kıymetini fark etmiş durumda. Usta, atölyesinde çeşitli müdahimleri ağırlıyor. ODTÜ'de mimarlık okuyan bir öğrenci gelip çalışmak istiyor, bir dövme sanatçısı oyma işlerine merak salıyor, emekli bir hanımefendi tamirat deniyor. Kimi sadece zımpara yapıyor, kimi kafasını dağıtıyor. Bu atölye, ustanın deyimiyle zamanla bir terapi mekânına dönüşüyor. İçeri giren herkesin bir şekilde kendinden bir şey bulduğu, sabrı, emeği, üretmenin dinginliğini deneyimlediği bir alan oluyor.

Mahalleliyle kurulan ilişki ise işin belki de en güzel yanı. Usta, Emek Mahallesi'nde büyümüş biri olarak komşuluk kültürüne yabancı değil. Sandalyenin kırık bacağı, çıkmış gardırop kapağı

gibi basit işleri çoğu zaman ücret almadan yapıyor. Çünkü bu onun için meslektan öte bir şey. Bir mahalleli, bir komşu olarak işini yapıyor. Böylece Ayrancı'da hem işini hem yerini bulan bir marangoz olarak, mahalleyle arasında sıcak bir bağ kuruyor.

Gençlere bu mesleği önerip önermediği sorulduğunda ise yanıtı net: "Türkiye'de ekonomik anlamda çok verimli olmasa da Avrupa'da el işçiliği çok kıymetli. Ama işin manevi yönü bambaşka. Sabır, emek, dikkat ve özveri isteyen marangozluk, hem bedeni hem zihni terbiye eden bir uğraş." Usta, eski ahilik geleneğinden örnek veriyor: "Bir çocuğun marangoz olup olamayacağını anlamak için eline zımpara verirlenmiş. Sekiz saat aynı yüzeyi zımparalayabilecek kadar sabırlıysa, devam ettirilmiştir." Marangozluk böyle bir sabır ve sebat işi. Elinizin değdiği şey size ait oluyor. Usta, başladığı günden bu yana kimseye hediye almadığını, hep kendi elleriyle bir şeyler yapıp verdiğini söylüyor. Bu da bu işin getirdiği başka bir tatmin.

Ahşapla en çok bağ kurduğu malzeme ise ceviz. Ceviz, deseninin güzelliği, sağlamlığı ve çalışma keyfi açısından ustanın favorisi. "Delikanlı ağaç" diyor kendi ustası zamanında, çünkü ne kadar oyarsan o kadar karşılık veriyor. Gürgen de benzer nitelikte ve daha ekonomik. Her iki ağaç da uzun ömürlü ve sağlam malzeme olarak öne çıkıyor.

Mobilya üretiminde ahşabın doğru kullanımı da önemli. Yaş ağaçla yapılan işler kısa sürede çatlıyor, bozuluyor. Bu nedenle kesilen ağacın en az iki yıl uygun koşullarda kurutulması gerekiyor. Türkiye'de bu süreçler çoğunlukla Orman Genel Müdürlüğü denetiminde yürütülüyor. Bazı ağaç türleri endüstriyel olarak yetiştiriliyor, özellikle kavak gibi hızlı büyüyen türler inşaatlık ve mobilyalık olarak düzenli kesiliyor ve yeniden dikiliyor. Ekolojik denge de bu şekilde korunmaya çalışılıyor.

Kırkpınar Sokak'taki Tahtadan Tükkan, sadece marangozluk hizmeti sunan bir yer değil. Aynı zamanda hafızayla, emekle, sabırla ve mahalleyle kurulan derin bir ilişkinin mekânı. Bu atölye, her şeyin hızla tüketildiği bir zamanda, durmanın, üretmenin ve yaşatmanın değerini hatırlatıyor. Ahşabın yaşadığını ve yaşattığını görebileceğiniz nadir yerlerden biri. Ve iyi ki mahallemizde.

Ayrancı'nın pedal sesleri

SADE

**ÇİĞDEM
ÇATAL**
@cigdem_ctl

Performans odaklı sürüşleriyle bilinen Ankara'nın en eski ve köklü gruplarından Intergalactic Riders Cycling Collective 2025 Başkent Granfondo yarışına hazırlanıyor.

2025 Ankara Granfondo'nun Ayrancı Mahallesi Rotası

Ankara'nın kalbinde yer alan Ayrancı, bisiklet tutkunlarının buluşma noktası olmaya devam ediyor. Özellikle performans odaklı sürüşleriyle bilinen Ankara'nın en eski ve köklü gruplarından olan *Intergalactic Riders Cycling Collective* (IGR.CC) üyeleriyle bir araya geldik. Mahallemizden çıkan bu tutkulu bisiklet grubunun hikâyesini, antrenmanlarını, Ankara trafiğindeki deneyimlerini ve *2025 Başkent Granfondo* yarışının mahallemize etkilerini konuştuk. Keyifli sohbetimizde bisiklet sporunun, sadece bir ulaşım aracı olmaktan öte, bir yaşam felsefesi olduğunu bir kez daha anladık.

IGR.CC: Takım değil, performans ve tutku kolektifi

IGR.CC'nin kuruluş hikâyesi nedir, sizi bir araya getiren neydi diye sorduğumuzda verdikleri yanıt; Ankara'daki diğer bisiklet gruplarının aksine, "mahalle veya şahıs" odaklı olmayan, herkese açık bir topluluk kurma fikriyle bir araya geldikleri oluyor. İsimlerinin "*Intergalactic Riders Cycling Collective*" (*Galaksiler Arası Bisikletçiler Topluluğu*) olmasının ise tamamen o anki esprili bir fikirden çıktığını ve "*Cycling Collective*" ifadesinin, bir kulüp yerine aynı ilgi alanına sahip insanların bir araya geldiği bir "*kolektif*" yapıyı ifade ettiğini ekliyorlar.

Bu grubun temel hedeflerinin ve misyonunu merak ediyoruz; temel hedeflerinin sportif performans olduğunu dile getiren grup üyeleri, özellikle "*Granfondo*" gibi amatörler için önemli bir uluslararası bisiklet yarışlarının kendilerini sınama ve gösterme platformu sunduğunu vurguluyorlar ve bu tür yarışların Türkiye'de yaygınlaşmasının, performans odaklı bisikletçiler için önemli bir motivasyon kaynağı olduğunu ekliyorlar. Ayrıca, bir araya gelmelerinde aidiyet duygusu ve benzer gruplarla rekabet edebilme arzusu gibi faktörlerin de etkili olduğunu ifade ediyorlar.

İş hayatları nedeniyle hafta sonları grupça, hafta içi ise bireysel antrenman yaptıklarını ifade ediyorlar. Sabah erken saatlerde başladıkları antrenmanların genellikle Gölbaşı ve Incek taraflarındaki sakin mahallelerde gerçekleştiğini, Konya, Haymana ve Eskişehir yolları arasındaki bölgeleri tercih ettiklerini belirtiyorlar. Antrenmanlar ortalama 80-100 km'lik parkurda ve 4-5 saat civarında tamamlanıyor ve bu süreler kahve molalarını da dâhil ediyorlar.

Bisiklet tutkusu ve Ankara yolları

Öner Savucu; bisiklet sporuna başlarken, önce dağ bisikletine, oradan da yol bisikletine geçtiğini belirtiyor. Motosiklet deneyiminin ardından bisikletin kendisini hem mental hem de fiziksel olarak dengeye getirdiğini ve kendini iyi hissettiğini ifade ediyor. **Çağrı Karaman**; 2013 yılında ODTÜ içinde ulaşım amaçlı bisiklete başladığını aktarıyor. Ankara'da bisiklet camiasının o zamanlar çok küçük olduğunu ve çeşitli gruplarla deneyim kazandığını ekliyor. **Mert Bezzin**; 2011 yılında oğlunun doğumu öncesinde işe gidip gelmek için bisiklet aldığını, daha sonra bir yol bisikleti olarak bisiklet tutkusunu pekiştirdiğini belirtiyor. Bisiklete başlamasının hayatında yaptığı en güzel işlerden biri olduğunu ifade ediyor. **Orkun Ekinci**; çocukluğundan beri sportif faaliyetlerin içinde olduğunu, motosiklet deneyiminin ardından 2013 gibi dağ bisikletine başladığını ve 2014'te İstanbul'a taşındığında yol bisikletine geçtiğini anlatıyor. **Onur Arısoy**; 7 yaşında bisikletle tanıştığını, daha sonra ara verdiğini ve 20 sene sonra tekrar bir arkadaşının teşvikiyle bisiklet toplamaya başladığını dile getiriyor. Engin Sarı; çocukluğundan beri sporla uğraştığını, lisanslı futbolculuktan sonra 2011 yılında Ankara'nın dışına taşındığında bisiklet aldığını belirtiyor. 2012'de performansının iyi olduğunu fark edince bisiklet sporuna yöneldiğini ve 2013 yılında master kategoride yarışmaya başladığını ekliyor.

Bisiklet sürerken yaşadıkları en unutulmaz anlarına ise verdikleri yanıtlar şunlar oluyor: **Engin Sarı**; bisiklet sporunun Türkiye'de tehlikeli olduğunu ve iki büyük kaza geçirdiğini, köprücük kemiklerini kırdığını belirtiyor. Unutamadığı diğer anının ise Slovenya ve Rodos'taki başarılı yarışları ve ulusal yarışlardaki kürsülerinin kendisi için çok sevindirici olduğunu ifade ediyor. **Mert Bezzin**; Elmadag'a ilk çıktığında orayı "*fethedilecek bir kale gibi*" gördüğünü ve çok sevdiğini söylüyor. **Onur Arısoy**; Zoncolan'a bisiklet ile tırmanışını unutamadığını ifade ediyor. Yokuşlarda yaşadığı "*yeter dur, gitme*" diyen zihinsel savaşı ve direnci kırma hissini unutamadığını dile getiriyor.

Bisiklet sporuna gönül vermiş grup üyeleri için bisiklet benzer şeyleri ifade ediyor; "*Özgürlük, dostluk, disiplin, çile, hayat, eğlence.*"

Ayrancı'nın yokuşları ve merkezi konumu

Ayrancı ve bisiklet hakkındaki düşüncelerini merak ediyoruz. **Murat Öztürk**; Ayrancı'nın çok yokuşlu olmasının bir dezavantaj gibi görünse de, bunun tam anlamıyla iyi bir antrenman olanağı sağladığını ifade ediyor. **Engin Sarı**; Ayrancı'nın merkezi konumu sayesinde antrenman rotalarına kolayca ulaşabildiklerini, 10 km içinde bisiklet rotalarına erişebildiklerini ve trafiksiz bölgelerde antrenman yapabildiklerini ekliyor. **Orkun Ekinci**; Ayrancı ve çevresindeki mahallelerin, bisikleti arabaya yüklemekten doğrudan evden binerek antrenmana başlama imkânı sunması açısından çok ideal olduğunu belirtiyor. **Engin Sarı**; Ayrancı'nın Portakal Çiçeği Vadisi, Kuğulu Park, Botanik Parkı, Seğmenler Parkı ve Cemal Süreya Parkı gibi yakın parklara sahip olmasının, bisikletle kolayca ulaşım vakit geçirme imkânı sunması açısından bir avantaj olduğunu ifade ediyor.

Bisiklet dostu bir şehir için beklentiler

- **Bisiklet Park Yerleri**: Binalara ve parklara mutlaka bisiklet park yerleri yapılması.
- **Çocuklar İçin Güvenli Alanlar**: Çocuklara güvenli bisiklet sürme alanları yaratılması.
- **Şarj ve Tamir İstasyonları**: Elektrikli bisikletlerin yaygınlaşmasıyla birlikte kamusal alanlara şarj istasyonları ve küçük tamiratların yapılabileceği ekipmanların (pompa vb.) konulması.
- **Bisiklet Dağıtımı ve Teşvik Programları**.
- **Belediye Bisiklet Takımları ve Yarış Organizasyonları**: Çankaya Belediyesi ve diğer belediyelerin bisiklet takımları kurarak ve çeşitli yarışlar düzenleyerek bisiklet sporuna olan ilgiyi artırması ve yerel yetenekleri desteklemesi.

2025 Başkent Granfondo ve Ayrancı'nın Rolü

2025 Başkent Granfondo yarışının bir ayağının Ayrancı'dan geçecek olması semt olarak bizi de heyecanlandırıyor. **Murat Öztürk**; Yarışın Dikmen Vadisi'nden Hoşdere Caddesi'ne çıkıp Atakule'ye kadar devam etmesinin, mahalle sakinleri tarafından olumlu karşılandığını belirtiyor. Geçen yılki yarışta mahalle sakinlerinin katılımının çok hoş görüntüler oluşturduğunu ve Ayrancı'da yarışın sahiplenildiğini ifade ediyor. Yarış günü bazı yolların kapalı olacağı bilgisinin paylaşılmasının mağduriyetleri engellemesi açısından önemli olduğunu belirterek yarış günü mahalleden destek beklediklerini dile getiriyor.

Yapay zekaya Ayrancı'yı sorduk, cevapları Ayrancım Gazetesi'nden aldı

ESİNTİLER

RAMAZAN
TOPOĞLU

Merak edip yapay zekaya sorduk: Yukarı Ayrancı ve Aşağı Ayrancı'nın mahalle kültürü, komşuluk ilişkileri, tarihi ve mimari dokusu, yaşayan ve yaşamış ünlüleri ile ilgili olarak bizlere neler fısıldayacaksınız? Yazdıklarının referansı hep Ayrancım Gazetesi oldu.

Merak edip yapay zekaya sorduk: Yukarı Ayrancı ve Aşağı Ayrancı'nın mahalle kültürü, komşuluk ilişkileri, tarihi ve mimari dokusu, yaşayan ve yaşamış ünlüleri ile ilgili olarak bizlere neler fısıldayacaksınız?

Tarihî gelişim ve semt yapısı

İlçede 1960'lardan önce daha çok bağ evleri ve geniş bahçeli müstakil yapılar vardı. İlk yerleşenlerin anlattığına göre 1960'larda semtin yolları çamurluyken yeni taşınan aileler arasında sıcak komşuluk ilişkileri gelişiyor, zaman zaman bağ evlerinden misafirlere ayran ikramı bile geleneğe dönüşüyordu. Bu samimi ortam, semte "Ayrancı" adının verilmesinin efsanevi kökeni olarak anlatılır.

1966'da onaylanan imar planı ile bölge hızla kentleşti, önce Güvenlik Caddesi asfaltlandı, daha sonra ızgara planına uygun yeni sokaklar açıldı ve çok katlı apartmanlar inşa edildi. Bugün Aşağı Ayrancı'da Atatürk Bulvarı ve Güvenlik Caddesi gibi geniş arterler semti kucaklarken, ara sokaklar genellikle ızgara desenli ve kısa mesafelidir. Yukarı Ayrancı'da Hoşdere Caddesi-Dikmen Caddesi arası daha engebeli, yokuşlu bir dokuyu korur; sakinlerinin çoğunluğu emekli veya orta-üst sınıf ailelerdir. Semtin genel mimari dokusu 1960-70'lerden kalma dört-beş katlı betonarme apartmanlar ile yenileme binalarından oluşur. Yıllar içinde yapılan bazı kentsel dönüşüm projeleri semtin orijinal dokusunu değiştirmiştir. **Ayrancı, komşuluk bağlarına büyük önem veren bir semttir.**

Yerel tarih anlatımları semtin ilk sakinleri arasında bağ evi komşularının birbirine karşı fedakârlık ve yardımseverlik içerdiğini vurgular: Ağustos'un sıcak günlerinde bağlardan su isteyenlere ayran ikram etmek bile gelenek hâline gelmiştir. Semtin güncel toplumsal yapısında da komşuluk hukuku temel kabul edilir. Ayrancı'da "komşuluk ve mahalle hukuku" adeta bir anayasa kıymetindedir; 2021'de kurulan Ayrancı Semt Meclisi açılışında Ali Necati Koçak, "Ayrancı Semt Meclisi, burada bulunan herkestir. Bizim için en temel anayasa komşuluk ve mahalle hukukudur." sözleriyle bu anlayışı vurgulamıştır. Bu kültüre uygun olarak semt dayanışması canlandırılmıştır. 2019'da kurulan Ayrancım Derneği'nin amacı, "Ayrancı semtinde kent yaşamı ve kültürünü geliştirmek ve dayanışmayı sağlamak" olarak belirlenmiştir. Dernek ve semt meclisi çatısı altında mahallelinin bir araya gelmesi teşvik edilir. Örneğin Ayrancı Mahalle Bostanı gibi projeler; semte sevdalı

gönüllülerin bir araya gelip betonlaşmaya karşı mücadele, yeşili çoğaltma ve dayanışma ortamı yaratma arayışının sonucudur. Ayrıca her yıl düzenlenen *Ayrancı Festivali* (örneğin Ekim 2023'te Cumhuriyet'in 100. yılı etkinliği kapsamında) mahallelilerin ücretsiz kültürel etkinliklerde buluştuğu bir buluşma noktasıdır. Tüm bu çabalar, semti "katılımcı, demokratik ve çağdaş komşuluk bilinciyle yaşayan" bir yerleşim haline getirmeyi hedefler. Nitekim dernek vizyonunda Ayrancı sakinlerinin "eğitim düzeyi yüksek, sorunların farkında, komşularına hoşgörülü ve saygılı bireylerden" oluştuğu belirtilir.

Ayrancı'nın cazibe noktaları

Ayrancı'nın önemli simge ve parkları çevresiyle bağ kurar. *Cemal Süreya Parkı* (eski adı *Ayrancı Parkı*), Atatürk Bulvarı ile Dikmen Caddesi kesişimindeki 9.000 m²'lik bir parktır. 1978'de inşa edilmiş, 1991'de ünlü şair Cemal Süreya'nın adını almıştır. Parkta özgün ahşap oyun alanları, koşu parkuru, mini futbol-basketbol sahaları ve piknik alanları gibi çok sayıda sosyal donatılar bulunur. Bu park, hem mahallelinin buluşma mekânı hem de çocuk oyun alanı olarak semtin en önemli yeşil alanlarından biridir.

Aşağı Ayrancı'nın diğer kapılarından biri Şili Meydanı-Kuveyt Caddesi kesişimidir. Burası, Adile Naşit Parkı'ndan başlayarak Kuşulu Park'a uzanan güzergâh üzerindedir ve semte giriş noktasıdır. Burada *Afet İnan Parkı* (Atatürk'ün manevi kızı *Afet İnan anısına düzenlenmiş bir park*) ile eski Başbakan Adnan Menderes'in Ankara Köşkü gibi tarihî yapılar bulunur. Şili Meydanı'ndan şehrin ışıkları eşliğinde Sheraton Otel görülür; Akşamları bu bölge Ankara'da ayrıcalıklı, dinlendirici manzaralar sunduğu için "Aşağı Ayrancı'nın gerilimleri söküp atan büyüklü giriş kapısı" olarak betimlenmiştir. Bunun dışında semt içinde küçük çocuk parkları, camiler ve Çankaya'nın genel planlama mirası (eski Jansen planı koridorları) görülür.

Ayrancı, "Atatürk'ün yaşadığı Çankaya'nın merkez kapısı" sayılır.

Ayrancı'nın Atatürk ile ilgili doğrudan semt anısı pek az olmakla birlikte, semtin Cumhuriyet öncesi-sonrası planlaması Atatürk vizyonunu yansıtır. Atatürk'ün evi sayılan Çankaya Köşkü'ne yakınlığı, semti onun "çağdaş cumhuriyet kapısı" olarak sembolleştirir. Gerçekten de Ayrancı'nın giriş yolları Atatürk'ün planladığı bahçe şehir düzenine paralel olarak uzanır. Ayrıca semtte Atatürk Bulvarı gibi sokak adları ve Afet İnan Parkı gibi adlandırmalar Atatürk ve Cumhuriyet anılarını yaşatır.

Ünlü şahsiyetler

Ayrancı'nın geçmişinde ve bugününde bazı kültür insanları ile sanatçılar semtle anılır:

Ulus Baker (1949-2007): Kıbrıslı Türk sosyolog, yazar ve ODTÜ öğretim üyesiydi.

Sadi Hoşses (1916-1994): Türk sanat müziği bestecisi.

Ziya Taşkent (1913-1999): Sanat müziği bestecisi.

Ahmet Sezai Günışıldar (1910-1995): Uzun yıllar görev yapan Ayrancı mahallesi muhtarı.

Bu isimler, semte duyulan aidiyeti ve mahalle kültürünü yüceltir. Ayrancı'da bugün de kendini bu gelenekten sayan yazarlar, şairler ve düşünürler iklimi sürmektedir. (Örneğin, *semt gazetesi Ayrancım'da yayınlanan anılar ve söyleşilerde semt kültürü hep canlı tutulmaktadır.*)

Ayrancı'da mahalle dayanışması güncelliğini koruyor.

2020'lerin başında kurulan Ayrancım Derneği, semt sorunlarına kolektif çözüm aramaktadır. Örneğin Aralık 2023'te düzenlenen bir etkinlikte, emekli yargıç **Bülent Seyitdanhoğlu** ve hukukçular semt sakini, rezidans tipi yapılaşmanın mahallenin dokusuna aykırı olduğu uyarısını yaptılar. Konuşmacılar, "Ayrancı'da 1930'lardan beri oluşan bir kent ruhunu büyük sermayeye teslim etmek istiyorlar" diyerek kentsel dönüşüme karşı çıkmayı önerdiler. Yurttaşlar şimdiye dek tek tek apartman yıkımlarıyla yenileme örneklerini tartışıyor, yeni projelere tepki gösteriyor; semt avukatları ve mühendisleri süreci izliyor. Bu mücadele, uygun ölçekli, çevreye duyarlı imar talebini ve semtin karar süreçlerine katılım hakkını gündeme getiriyor.

Diğer taraftan semt dayanışması güçlü kurumlarla da sürüyor. Çankaya Belediyesi'nin park ve altyapı yatırımları semti canlandırırken, Ayrancı sakinleri kendi örgütleri üzerinden kültür ve eğitim etkinlikleri düzenliyor. Örneğin bu dernek, belediye ve yerel meclis işbirliğiyle eşitlikçi kararlar için ağ oluşturuyor. Semtte esnaf-konut komşuluğu da işliyor; mahallede birkaç kuşaktır bakkalı, kahvecisiyle insanları tanışıklık çerçevesinde ilişkiler sürdürmektedir.

Yukarı ve Aşağı Ayrancı hem köklü komşuluk geleneğini hem de modern kent sorunlarıyla dayanışmayı bir arada taşıyan bir semttir. Mahalle kültürü "komşuluk ve mahalle hukuku" ilkeleriyle tanımlanır. Sokağına giren her insan, bir gün semt dayanışmasının bir parçası olabileceğini hissedebilir. Kaynaklarımız, semt sakinlerinin bu özelliğini öne çıkarır: Ayrancı, "mahalle sakinlerinin katılımcı, demokratik ve çağdaş komşuluk bilinciyle yaşadığı" bir model semt olarak tanımlanmıştır.

Çalışmanın başlıca kaynakları arasında ayrancim.org.tr, muhtar ve mahalle sakinleriyle yapılan söyleşiler, Çankaya Belediyesi'nin resmî sitesi (cankaya.bel.tr) ile bazı haber mecraları (haber.sol.org.tr) yer almaktadır.

Ankara'nın kadraji, belleği ve neşesi Alper Fidaner sonsuzluğa uğurlandı

Fotoğrafçı, gazeteci, DJ, arşivci ve koleksiyoner kimlikleriyle tanınan Alper Fidaner, uzun süredir mücadele ettiği akciğer kanseri nedeniyle 1966'dan beri yaşadığı Ayrancı'da yaşamını yitirdi. Arkadaşları ve sevenleri tarafından Ankara'da son yolculuğuna uğurlandı.

Alper Fidaner, fotoğraf kareleri, eski plakları, sokak hikâyeleri

ve radyo sesleriyle Ankara'nın hafızasına yer eden huysuz ama neşeli bir karakterdi. Kuşlupark direnişinin simgelerindendi.

Alper Fidaner, son yıllarını akciğer kanseriyle mücadele ederek geçirdi. Ancak üretmeyi bırakmadı. 2023-2025 arasında dostları Ankara'da onun için dayanışma geceleri düzenledi, yönetmenliğini **Ahmet Sabuncu**'nun üstlendiği Fidaner'i anlatan belgesel gösterimleri yaptı. Bu etkinlikler bir tedavi kampanyasından öte, Ankara'nın Alper Fidaner'e vefasıydı.

Yakın dostu **Metin Solmaz**'ın onun için yazdığı şu satırlarla uğurluyoruz.

"Alper o kadar yavaş yaşadı ki onun her bir yılı, iki sayılır. En az yüz yirmi yaşında öldü yani.

Titiz bir fotoğrafçı ve Dünyanın en komik huysuzuydu."

Ayrancım Derneği'nin de içinde yer aldığı Ankara Mahalle Dernekleri makalesi yayınlandı

Koç Üniversitesi - Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (VEKAM), yılda iki kez yayınladığı hakemli bir dergi "**Ankara Araştırmaları Dergisi**"nin 2025-1 sayısında akademisyen **Rasim Özgür Dönmez** ile araştırmacı **Burcu Albayrak Dönmez**'in ortak makalesi "**Ankara Mahalle Dernekleri: Örgütsel Kapasiteleri ve Yerel Demokrasi**" başlığıyla yayınlandı.

Aralarında **Ayrancım Derneği**'nin de bulunduğu beş mahalle derneğiyle yapılan görüşmelerin sonuçlarının yer aldığı makalede derneklerin örgütsel kapasiteleri inceleniyor.

Açıklama bölümünde çalışma şöyle özetlenmiş.

Bu çalışmanın amacı, mahalle derneklerinin demokrasi inşasında örgütsel kapasitelerini ve sınırlılıklarını analiz etmektir. Bu amaçtan yola çıkarak çalışma, Ankara ili Çankaya ilçesinde kurulmuş mahalle

derneklerinden beş tanesinin temsilcisi ile yarı yapılandırılmış mülakatlara dayandırılmıştır. Belirtilen üç kritere göre, mahalle derneklerinin, mahalli idare ile toplum arasında önemli bir arabulucu işlevi olduğu görülmüştür. Ancak finansal yetersizlikler, ortak çalışma kültürünün çok güçlü olmaması, gençlerin bu derneklere görev alma isteksizlikleri, vb. nedenler mahalle derneklerinin etkin bir şekilde işlemlerini ve yerel demokrasiye katkılarını oldukça sınırlamaktadır.

Çankaya Lisesi'ni ziyaret ettik

Çoğumuz tatil deyken mesai yapanlarımız var. Okullarımız çalışmaya devam ediyor. Ayrancım Derneği Başkanı **Ali Necati Koçak** ve Aziziye Mahallesi Muhtarımız **Güldane Tenç** ile Ayrancım'ın simge okullarından Çankaya Lisesi Müdürümüz **Siyami Güzel**'i ziyaret

gerçekleştirdi. Görüşmede dernek çalışmalarımızla ilgili bilgi vererek, "**Ayrancı'da Zaman, Mekan, İnsan**" kitabı ile **Ayrancım Gazetesi**'ni taktim ettiler.

Bundan sonrada Ayrancı semti ve okullarımızın ihtiyaçları için çalışmaya devam edeceğiz.

Hacı Ömer Tarman Lisesi'ndeyiz

Ayrancım'ın nitelikli eğitim kurumları fark yaratmaya devam ediyor. Semtimizin önemli okullarından **Hacı Ömer Tarman Lisesi** Müdürümüz **Fatih Aşkın**'ı Aziziye Mahallesi Muhtarımız **Güldane Tenç** ile Ayrancım Derneği Başkanı **Ali Necati Koçak** birlikte ziyaret etti.

Hacı Ömer Tarman Lisesi öğrencilerinin yayınladığı "**Genç kalemler Gazetesi**"ni de önümüzdeki sayıda gazetemizde misafir edeceğiz.

AYRANCIM GAZETESİ FOTOĞRAF YARIŞMASI

YARIŞMANIN KONUSU: AYRANCI'NIN RENKLERİ
Bir mahalleyi sadece sokakları değil,
o sokaklardaki renkler anlatır. Ve şimdi
o renkleri senin gözünden görmek istiyoruz.

SEÇİLİ KURUL

Mustafa Ertekin, Nilgün Şahin, Tuğba Beşel,
Kerem Turgut, Irmak Dalgıç Bulut

YARIŞMA TAKVİMİ

Yarışmanın Başlangıç Tarihi: 01.06.2025

Son Başvuru Tarihi: 17.10.2025

Sonuç Bildirim Tarihi: 20.10.2025

Sergi ve Ödül Töreni Tarihi: 26.10.2025

ÖDÜLLER

• 3 başarı ödülü (10.000 TL x 3)

• 3 mansiyon (4.000 TL x 3)

• 10 sergileme (1.000 TL x 10)

Yarışma Şartnamesi: www.ayrancim.org.tr

Fotoğraf Gönderim Adresi: ayrancimgazetesi@gmail.com